

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání

Téma ŠVP PV:

„ŠKOLIČKA HROU“

J. A. Komenský –

„Dětská duše je prázdná tabule, na níž sice není nic napsáno, avšak všechno se může napsat ...“

Číslo jednací : 76/10

Upraven a schválen na pedagogické radě dne : 1.9.2017

Další aktualizace : 28.8.2018 pod č.j.: 199/18

Účinnost programu po aktualizaci: od 3.9.2018

Bude každoročně inovován dle aktuálních podmínek a výsledků evaluačního procesu.

Identifikační údaje

a/ Název školy: Mateřská škola Jeseník, Křížkovského 1217,
příspěvková organizace
IČO : 75029251

b/ Adresa školy: Křížkovského 1217, 790 01 Jeseník

c/ Zřizovatel školy : Město Jeseník, Masarykovo nám. 1/167,
790 27 Jeseník,
IČO : 00302724

d/ Ředitelka školy : Mgr. Bizoňová Lenka

e/ Součást školy : školní jídelna

f/ Zařazení do sítě : 1.1.2003

g/ Spojení na MŠ : 723 639 356 – ředitelka
607 000 567 – školní jídelna
607 000 952 – I. třída (Zajíčci)
607 000 953 – II. a III. třída (Žabky
a Sovičky)

h/ E-mail : modra.skolka@tiscali.cz
Webové stránky : <http://modraskolka.ic.cz/>

i/ Zaměření MŠ : - na české základy, tradice a kulturu našeho národa,
- na kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí,
- ohleduplnost k sobě samému i k druhým.

j/ Název programu: „ŠKOLIČKA HROU“

k/ Poslední aktualizace: 3.8.2018 pod č.j. 199/18
účinnost programu po aktualizaci: od 3.9.2018

l/ Zpracovatelé programu : Mgr. Lenka Bizoňová, ředitelka
za spoluúčasti celého pedagogického
kolektivu

m/ Počet oddělení /počet dětí: 3 oddělení/69 dětí

o/ Logo školy: v rámci vytvoření a rozvoje vlastní identity jsme přijali
logo:

Kižkovského 1217/2 Jeseník

Modrá školka

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ

Naše mateřská škola byla postavena v roce 1977 jako účelová budova panelového typu.

Je situována do krásného přírodního prostředí, plného zeleně. Součástí mateřské školy je i rozlehlá zahrada s velkým proskleným altánem, který umožňuje dětem pobyt venku i za méně příznivého počasí. Máme zde i dřevěný domeček s dětským nábytkem a hračkami, dvě pískoviště a herní prvky z akátového dřeva.

VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ

Budova je celkem nadprůměrná svými velkými prostory. Vnitřní prostory jsou ze všech stran prosvětleny řadami oken, třídy herny i šatny dětí jsou velké, prostorné a vzdušné.

V přízemí se nachází kuchyně, jídelna, sklad potravin, kotelná, 2 menší šatny dětí na přezouvání a WC s umývárnou, kterou děti využívají při pobytu venku na zahradě, šatna pro správní zaměstnance.

V 1. poschodí se nachází I. třída (Zajíčci) s počtem 28 dětí, prostorná herna, třída + šatna dětí, WC+ sprchový kout dětí, sklad lehátek, kabinet s výtvarným a didaktickým materiálem, kancelář VŠJ, úklidová komora, sklad prádla, WC pro zaměstnance, ředitelna.

V 2. poschodí je II. třída (Žabky) s počtem 28 dětí, prostorná herna, třída, šatna dětí, WC+ sprchový kout dětí, sklad lehátek, kabinet s výtvarným a didaktickým materiálem, kabinet s knihovnou, menší III. třída (Sovičky) s počtem 13 dětí, úklidová komora, WC pro zaměstnance a menší místnost pro individuální vzdělávání dětí se SVP a zároveň ložnice pro děti z III. třídy.

Ve třídách jsou stolky a židličky ve třech velikostech, které odpovídají výšce dětí, aby si tak děti mohly postupně zvykat na režim základní školy a soustředit se na práci v sedě. Každá třída má své hračky a učební pomůcky, které jsou pravidelně doplňovány a obměňovány. Spánek dětí je zajištěn ve třídách rozkládáním moderních vyvýšených lehátek.

Velké prostory tříd umožňují dětem rozvíjet vlastní fantazii při vytváření mobilních hrových koutků a center činností podle vlastního přání a potřeb dětí. Dětem je umožněno, aby si samy podle vlastní potřeby vytvářely prostor pro své soukromí při hře.

Naše mateřská škola je velmi pěkně a moderně vybavená.

V roce 2015 byla realizována celková rekonstrukce budovy z dotačního programu Životního prostředí.

Od roku 2003 je škola v právní subjektivitě.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1. Věcné podmínky:

- účelová budova po celkové rekonstrukci
- umístění MŠ v krásném prostředí – příroda kolem MŠ
- přímý vstup na zahradu z MŠ
- všechna pískoviště jsou zakrytá
- na zahradě MŠ je nový domeček na hračky
- zahrada je vybavena dřevěnými herními prvky (skluzavka, průlezky a houpačky, hrazda, kolotoč)
- dostatek zeleně, která je pravidelně udržována
- velké prostory ve třídách, které vyhovují plně nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem, pohybovým aktivitám a aktuální obměně, či vytváření nových center v průběhu školního roku podle složení třídy, situace, požadavků a nápadů dětí i učitelek. Třídy a herny tak neustále mění svoji podobu. Škola tak nabízí např. kouty pro rozvoj tvořivých činností a experimentaci s materiálem, kouty pro dramatické vyjádření, pokusné a ověřovací činnosti, literární kouty, centra pro napodobivé hry – domácnost, obchod, nemocnice, pošta, doprava, apod., centrum pohybových aktivit. Všechny tyto kouty, centra svým uspořádáním a obsahem podporují aktivitu dětí potřebnou pro rozvoj všech oblastí jejich jedinečné osobnosti: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální a umožňují dětem spontánní pohybový projev.

Aby prostředí podporovalo aktivitu, iniciativu a samostatnost dětí, dbáme na: dostupnost materiálů a pomůcek jejich umístěním ve výškové úrovni dětí a jejich viditelném označení pro rychlou orientaci dětí, na bezpečnost a hygienu prostředí, na variabilitu – možnost obměny prostředí společně s dětmi, na podnětnost a estetiku prostředí.

Vybavení budovy:

- nový nábytek a osvětlení ve třídách, hernách a šatnách dětí, vyhovující současným hygienickým normám,
- nová sanitární zařízení, vyhovující současným hygienickým normám,
- částečně nové koberce a podlahoviny,
- 2 klavíry, dětské hudební nástroje, Orffovy rytmické nástroje, didaktická technika
- dětské námětové sestavy (kuchyňka, obchod, práce s náradím-ponk)
- PC, tablet, přístup k internetu
- kvalitní hračky a učební pomůcky (tematické sestavy LEGO, DUPLO, hračky z přírodních materiálů...),
- obsažná a stále doplňovaná knihovna dětská i odborná,
- lehátka jsou vyvýšená – zdravotně nezávadná, lehká, estetická, doplněná novými matracemi
- hračky, pomůcky a materiály jsou zdravotně bezpečné a nezávadné, jsou průběžně doplňovány
- dětské stoly a židličky jsou ve 3 velikostech
- děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy
- rodiče mají možnost shlédnout dětské práce
- ŠJ je velmi dobře vybavena dle hygienických norem
- úklid MŠ a ŠJ je prováděn v pravidelných intervalech
- teplota místností je pravidelně kontrolována, zabudována nová elektronická regulace
- kohoutky u dětských umyvadel jsou lehce ovladatelné pro děti, nainstalovány mísící baterie
- vnější výzdoba MŠ je pravidelně obměňována
- celková vybavenost MŠ je dobrá – stále obnovujeme
- všechny vnitřní i venkovní prostory vyhovují bezpečnostním a hygienickým normám.

Profesionálně:

- Všechny učitelky mají odborné vzdělání pro práci předškolního pedagoga – v kolektivu je 5 pedagogů – 1 učitelka má vysokoškolské vzdělání, z toho 1 z oboru

speciální pedagogika, další 1 učitelka dokončuje vyšší odborné vzdělávání pro předškolní pedagogiku a speciální pedagogiku.

- Dále jsou zde 2 asistenti pedagoga, přičemž jeden z nich má středoškolské vzdělání s maturitou a kurz asistenta pedagoga a druhý má výuční list a kurz asistenta pedagoga.

2. Životaspráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava s prvky zdravé výživy, zajišťující splnění fyziologických potřeb dětského organismu. Časový odstup jednotlivých jídel nepřesahuje 3 hodiny, při výdeji jídla dbáme na dodržení hygienickými předpisy stanovené teploty. Děti nejsou násilně nuceny do jídla
- zavedený pitný režim ve třídách i při pobytu venku – dostatek tekutin, děti mají k dispozici ve třídách po celý den šťávu, čaj, minerálky, pitnou vodu s citrónem, na školní zahradě sebeobslužné dětské pítka. Děti jsou učitelkami pobízeny k průběžnému pití po celý den.
- zařazovány prvky samoobslužných činností dětí při jídle
- strava je vyvážená dle předpisu
- rodiče mohou své děti přivádět dle svých možností a přání
- děti mají dostatek volného pohybu na školní zahradě i v interiéru MŠ. Spontánní pohyb je podporován při všech činnostech během celého týdne. Jeden až dva dny v týdnu jsou věnovány hlavně pohybu formou intenzivní tělesné výchovy. Každý den je zařazována pohybová chvilka. Tělesná výchova probíhá jak v budově MŠ, tak na školní zahradě.
- děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku – kromě špatného počasí (silný mráz, déšť a vítr)
- děti nejsou nuceny ke spánku, mohou pouze odpočívat
- dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny knížky, popř. hračky ke klidným činnostem. Děti ve věku 5-7 let se v této době mohou věnovat činnostem zaměřených na rozvoj dovedností a schopností potřebných pro vstup do základní školy nabízených učitelkou, např. procvičování grafomotorických dovedností. Tyto aktivity jsou organizovány tak, aby nerušily děti s potřebou spánku nebo odpočinku.
- pedagogové poskytují dětem přirozený vzor a chovají se podle zásad zdravého životního stylu.

Záměry do dalšího období:

pobízet i neaktivní děti k dodržování pitného režimu.

3. Psychosociální podmínky

Všichni pracovníci školy se podílejí na vytvoření rodinného prostředí tak, aby se děti cítily dobře, spokojeně a bezpečně. Na přání rodičů máme v naší mateřské škole klasické třídy dle věku dětí. Učitelé respektují potřeby dětí. Nově přichozím dětem a jejich rodičům nabízíme „předadaptační“ a „adaptační program“, aby si děti na prostředí školy zvykaly postupně a dle svých možností. Na začátku každého školního roku děti samy ve spolupráci s učitelkou určují a slovně konkretizují pravidla soužití ve skupině – ve své třídě, tato pravidla vyvozují samy ze svých zkušeností a zážitků, ze záměrně učitelkou navozených hrových situací. Pravidla se pak snaží po celý školní rok dodržovat a vzájemně kontrolovat jejich dodržování. Třídní pravidla jsou zveřejněna i pro rodiče vyvěšením na nástěnkách, či na jiném přístupném místě. Po domluvě s učitelkou mají děti možnost setkávat se mezi sebou v obou třídách, účastnit se přípravy školních akcí a tradic.

Znakem vnitřního režimu školy je naplnění potřeby svobody a řádu, rovnováha ve vzájemném působení volnosti a disciplíny. Pedagog je v naší škole chápán jako autorita, která je dítěti spíše partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě k poznávání, respektuje to, že každé dítě má právo být jiné. Každé má právo projevit se jako jedinečná osobnost, rozvíjet se a učit se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. V našem zájmu je, aby byla přiměřeně náročná, snadno pochopitelná, tematicky blízká a prakticky využitelná. Plánování činností

vychází z potřeb a přání dětí a aktuálního stavu složení dětského kolektivu. Dítě má však také právo neúčastnit se nabízené činnosti a být pouze pozorovatelem.

Záměry do dalšího období: motivovat průběžně děti k dodržování pravidel soužití po celý školní rok, využívat souběžného působení učitelk ve třídě k vyšší míře individualizace vzdělávání.

4. Organizace

Organizačním prostředím rozumíme uspořádání života a dne v naší škole. Představuje pružný denní řád, v kterém jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní činnosti dětí a činnosti řízené pedagogem. Obvyklý denní program a je zpracován v Rámcovém režimu dne, který je součástí Školního řádu. Režim dne je flexibilní, uvedené časy jsou orientační a mohou být učitelkami ve třídě upravovány podle aktuálních potřeb a okolností, podle individuálních potřeb dětí zapsaných ve třídě.

Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, preventivní logopedické aktivity (dechové, artikulační cvičení, gymnastika mluvidel). Děti vedeme k samostatnosti - mají možnost podílet se na přípravě ke stolování (mohou si namazat chleba pomazánkou, nalévat si polévku, pít, pomáhat kamarádovi, určovat si množství jídla), samostatně používat hygienické zařízení, samostatně používat, chystat, měnit i uklízet jednotlivé herní a pracovní kouty - a podněcujeme je k vlastní aktivitě a experimentování (mohou vyjádřit svůj názor, nalézat různá řešení, ověřovat si získané poznatky a dovednosti v praxi).

Při plánování výchovně vzdělávací činnosti vycházejí pedagogové z individuálních potřeb, zájmů a možností dětí v jejich třídě.

Záměry do dalšího období: zapojovat děti do organizace činností a do jejich plánování, posilovat jejich důvěru ve vlastní schopnosti.

5. Řízení mateřské školy

Náš pracovní tým pracuje na základě demokratických principů, snažíme se o pozitivní přístup, vzájemně spolupracujeme. Ke své práci vždy využíváme zpětné vazby ze svého okolí – vítáme náměty a doporučení rodičů. Rodiče mohou využít i anonymní způsob: „schránku důvěry“, umístěnou vedle hlavní nástěnky školy.

Škola má vytvořený funkční informační systém - vzhledem k malému pracovnímu kolektivu je vnitřní informační systém založen na vzájemné přímé komunikaci. Tok informací mezi zaměstnanci školy předávaných formou komunikace je podmíněn organizačním schématem školy (ředitelka - učitelky, ředitelka – provozní pracovnice, nebo pracovnice pověřená zastupováním ředitelky – učitelky, provozní pracovnice).

Systém obsahuje: průběžnou vzájemnou každodenní komunikaci a předávání si poznatků a informací, vztahujících se k naší práci, setkání, schůzky a porady zaměstnanců (formální i neformální), včasné poskytování periodického pedagogického a jiného tisku a literatury zaměstnancům, volně přístupné základní dokumenty školy, včasné seznamování zaměstnanců s dokumenty právního charakteru.

Ředitelka podporuje a motivuje všechny členy pracovního týmu ke spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Plánování výchovně vzdělávací práce pedagogů a chodu MŠ je funkční, vychází z předešlé analýzy a využívá zpětné vazby.

Zaměstnancům je ponechán dostatek pravomocí a je respektován jejich názor. Práce všech zaměstnanců je průběžně vyhodnocována. Z výsledků evaluační a kontrolní činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Ředitelka vypracovává ŠVP PV ve spolupráci s ostatními učitelkami i provozními zaměstnanci, který je dle potřeby doplňován.

Spolupracujeme se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s mateřskými a základními školami v našem nejbližším okolí, s odborníky (školská poradenská zařízení, logoped..).

Záměry do dalšího období: zamýšlet se nad vhodnými způsoby vedení pracovního týmu (zvláště způsobem motivace).

Spolupráce s ostatními subjekty:

ZŠ:

- návštěva učitelek MŠ v 1.tř. ZŠ - zjišťování adaptace našich dětí na školu
- návštěva předškolních dětí v 1. třídě ZŠ
- účast učitelek MŠ při zápisu do 1. třídy ZŠ
- beseda učitelek 1. třídy ZŠ s rodiči předškolních dětí „O školní zralosti dítěte“

ZUŠ:

- návštěva koncertů v kapli
- hudební vystoupení žáků ZUŠ v mateřské škole

SVČ DUHA:

- výstavy, besedy, výukové programy, soutěže

SNĚŽENKA

- účastníme se výstav

Vlastivědné muzeum v Jeseníku:

- účastníme se výstav

Policie ČR:

- exkurze na Policii ČR, besedy

MKZ:

- MŠ využívá nabídky MKZ v Jeseníku k přípravě a organizaci kulturních akcí pro děti (kino, divadlo, koncerty)
- využíváme možnost pronájmu Kaple na akce pro rodiče s dětmi

HZS:

- exkurze v hasičské zbrojnici – ukázka práce, beseda

Záchraná zdravotní služba:

- exkurze na záchrance

Penzion pro důchodce:

- připravujeme pro důchodce vystoupení dětí u příležitosti Vánoc, Velikonoc, Dne matek

Plavecká škola:

- realizace plaveckého výcviku pro zájemce

Městská knihovna:

- navštěvujeme s dětmi knihovnu - besedy pro děti k domluvenému tématu

PPP Jeseník:

- mateřská škola spolupracuje s PPP Jeseník a zpracovává na požádání dotazníky pro děti, které jsou objednané k vyšetření

Zřizovatel:

- při zajištění financování škol
- při plánování rozpočtových výhledů
- při odstraňování havarijních událostí
- při zajišťování prázdninového provozu ve městě
- při zápisu do mateřských škol
- při výběrových řízeních

Logopedie v MŠ:

- depistáž se školským logopedem, který po vyšetření zájemců sdělí rodičům výsledek a možnosti nápravy řeči (Mgr. Dagmar Raifová)

6. Personální a pedagogické zajištění

Počet a složení zaměstnanců školy:

7 pedagogických pracovníků (ředitelka, 5 učitelek, 2 asistenti pedagoga)

4 provozní pracovníci (školnice, kuchařka, VŠJ, topič).

Naši pedagogové mají předepsanou kvalifikaci pro předškolní vzdělávání a stále se průběžně vzdělávají. Základním požadovaným rysem našich pedagogů je profesionalita, aktivní zájem o práci a o další vzdělávání ve svém oboru, komunikativnost, empatie a vstřícnost.

Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Služby pedagogů jsou v naší škole organizovány tak, že je zajištěno

překrývání přímé pedagogické činnosti každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou hodin, dětem je tak zajištěna optimální pedagogická péče.

Záměry do dalšího období: stabilizovat provozní i pedagogický tým na delší období, motivovat obměněný provozní kolektiv ke spolupráci, pedagogové - doplnit a rozšířit si odborné vědomosti a dovednosti v oblasti: logopedická prevence, inkluze, vzdělávání 2-3 letých dětí.

7. Spoluúčast rodičů

- vstřícnost, důvěra rodičů k zaměstnancům, ochota spolupracovat
- učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- možnost vstupu do tříd, zejména v adaptační době dítěte – využívání této možnosti
- rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se programů a vstupovat do her dětí a jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje
- učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte a domlouvají se s nimi o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
- učitelé chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost a jednají s nimi ohleduplně
- naše mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě a nabízí rodičům poradenský servis.

Dále naše mateřská škola nabízí rodičům odbornou pomoc speciálně pedagogickou /Mgr. Bizoňová Lenka-ředitelka MŠ/ a logopedické konzultace /Martina Doleželová – učitelka/ Využíváme také nabídek rodičů při plánování tematických celků a projektů, při doplňování výtvarného a hygienického materiálu, při opravách školního vybavení a další pomoc dle potřeb školy.

Záměry do dalšího období: vést rodiče k pravidelnému sledování informačních nástěnek, spolupracovat s rodiči při plánování projektů a témat vzdělávání - i nadále aktivně zapojovat rodinné příslušníky do výchovně vzdělávací práce s dětmi. Získávat od rodičů dětí, odcházejících do základní školy, zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti, např. formou dotazníků.

Celoroční školkové akce s rodiči:

- schůzky s rodiči
- zapojení rodičů do plnění společných úkolů s dětmi např. v rámci projektu ekologické výchovy
- společný úklid zahrady „zamykání či otevírání zahrady“ s opékáním a posezením s kytarou
- Mikulášská nadílka /střídavě s rodiči a bez rodičů /
- vánoční posezení
- odpoledne s tatínkem-společná výroba dárku pro maminku k svátku matek
- besídka pro maminky
- společná oslava MDD
- rozloučení s předškoláky, pasování na školáky

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadaných. Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy. Kromě těchto podmínek je nutné brát v úvahu ještě podmínky další, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dítěte předškolního věku (ty jsou formulovány v RVP PV), a zároveň i ty, které jsou dány jeho speciálními potřebami. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle specifických potřeb každého dítěte.

Škola při vzdělávání dítěte s přiznaným podpůrným opatřením upravuje podmínky podle aktuálních potřeb. Mateřská škola má kontaktní osoby na školské poradenské zařízení, které využívá ke konzultaci a spolupráci na úpravě těchto podmínek.

Obecné podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných (podle druhu a podle stupně přiznaného podpůrného opatření): - vzdělávací program je přizpůsoben v rozsahu individuálních možností dítěte □ je

- vytvářena nabídka alternativních (zvládnutelných) aktivit,
- pedagogové přizpůsobují dítěti vzdělávací metody a prostředky, obsah a organizaci vzdělávání,
- pro dítě je zpracován plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán,
- je zabezpečeno stálé stimulující prostředí školy, je zajištěno zklidňující prostředí, - je aplikován důsledný individuální přístup pedagoga, popřípadě asistenta pedagoga,
- realizuje se vždy úzká spolupráce s rodiči a s příslušnými odborníky, využívá se v potřebné míře služby školského poradenského zařízení,
- jsou pořízeny a využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky, hračky a materiály,
- pracovníci školy svým profesionálním postojem vytváří podmínky pro pozitivní přijetí dítěte kolektivem i nejbližším okolím, - vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému,
- o dětech je vedena průběžná dokumentace.

Záměry do dalšího období: intenzivní vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání a v oblasti vzdělávání nadaných dětí, pořídit logopedické pomůcky, pořídit didaktické pomůcky pro děti s vývojovými poruchami.

Podmínky vzdělávání dětí mladších tří let

Škola při vzdělávání dítěte mladšího tří let upravuje podmínky podle aktuálních skutečných potřeb. V případě vzdělávání dětí mladších tří let škola přijímá opatření týkající se zajištění vhodných bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce.

Věcné a hygienické podmínky

Prostředí je přizpůsobeno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne – úprava členitosti herního prostoru, zřízení odpočinkového koutu. Jsou používány hračky a didaktické pomůcky, školní nábytek (ergonomické parametry), zahradní vybavení školy vzhledem k věku dětí.

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Navíc jsou do hygienických místností pořízeny dětské nočníky (zajištění jejich uskladnění, mytí a dezinfekce), přebalovací stůl, úložné prostory na pleny a náhradní oblečení, koš na použité pleny. Je dobudováno umyvadlo pro dospělé.

Záměry: doplnit stávající hračky a didaktické pomůcky pro věkovou kategorii 2 – 3 let, doplnit školní nábytek (uzavíratelné skříňky, sedací nábytek), hrací prvky na zahradě, pro zajištění osobní hygieny dětí pořídit: nočníky, přebalovací stůl a odpadkový koš s nožním ovládním, police či skříňky na ukládání plenek a vlhčených ubrousků, krémů či zásypů, náhradního oblečení, dobudovat v umývárně příruční umyvadlo.

Životospráva a stravování

Škola vytváří podmínek pro úspěšnou adaptaci dítěte do prostředí mateřské školy – úzkou spoluprací s rodinou. V oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí, a to zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí.

Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou

přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3 – 6 let) uvedené v Příloze č. 1, vyhlášky o školním stravování. Množství stravy poskytované pro tyto děti je vhodné přizpůsobit podle jejich individuální potřeby.

Záměry: zpracovat adaptační program pro děti dvouleté.

Psychosociální podmínky

V oblasti psychosociálních podmínek je upraven denní režim tak, aby děti měly - dostatek času na realizaci činností, stravování a hygieny a více klidu (odpočinek během dne). Ve spolupráci s rodinou je preferována adaptace dítěte postupným „dávkováním“ pobytu dítěte v mateřské škole.

Pro děti je nastaveno bezpečné, stálé a jisté prostředí, respektující jejich aktuální potřeby. Personál, pracující s dětmi, je stálý (nemění se), používá vřelou a trpělivou komunikaci. Jsou nastavena jednoduchá a srozumitelná pravidla soužití. Dětem je poskytnut dostatečný čas pro adaptaci a je jim umožněno pro pocit jistoty nosit si vlastního „mazlíka“ (hračku).

Záměry: zbudovat klidovou zónu (kout), zpracovat adaptační program pro děti dvouleté.

Personální podmínky

Pedagogové splňují kvalifikační předpoklady pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Souběžné působení dvou pedagogů, pomoc chůvy a nepedagogického personálu a zároveň snížení počtu dětí ve třídě je rozhodující podmínkou pro vzdělávání dětí od dvou let.

Záměry: respektovat počet dětí ve třídě – snížit počet dětí na jednoho pedagoga, rozšířit si odborné vědomosti v oblasti vzdělávání 2-3 letých dětí.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání a plánování veškerých činností vychází z potřeb a zájmů dětí – přizpůsobuje se jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Vzhledem k malému typu mateřské školy jsou děti mladší tří let zařazovány do obou heterogenních tříd. V souladu s právními předpisy zohledňujeme počet dětí ve třídě mateřské školy.

Záměry: zpracovat program (obsah) vzdělávání pro 2-3 leté děti.

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Při zvýšení počtu dětí při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

Je zajištěno, aby se děti mladší 3 let vzdělávaly nejvýše ve druhém nadzemním podlaží. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Záměry: nechat zpracovat místní plán zdolávání požáru.

PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Práva a povinnosti dětí

- individuálně uspokojovat své tělesné a psychické potřeby,
- vykonávat samostatně činnosti související se sebeobsluhou,
- užívat spontánně prostředí celé třídy za předpokladu dodržení smluvených pravidel,
- účastnit i neúčastnit se aktivit nabízených učitelkou nebo ostatními dětmi,
- nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost,
- podílet se na plánování programu a rozhodování ve společných záležitostech,
- vyjadřovat svůj názor, naslouchat názorům jiných, hledat společná řešení,
- podílet se na vytváření a respektování společných pravidel soužití,
- dodržovat smluvená pravidla soužití,
- chovat se tak, aby svým chováním či jednáním neohrožovalo bezpečnost svoji ani bezpečnost jiných dětí, neomezovalo svobodu ostatních dětí.

Práva a povinnosti zákonných zástupců dětí:

- mají právo na informace o svých dětech,
- být seznámeni se základními materiály pro výchovně vzdělávací práci – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, Školní vzdělávací program, vyjadřovat svůj názor ke Školnímu programu a podílet se na jeho dotváření,
- mají právo být seznámeni se Školním řádem a povinnost dodržovat jej,
- znát a respektovat pravidla soužití, která ve škole platí,
- před nástupem dítěte do školy i po nástupu využívat předadaptačního a adaptačního programu školy,
- při pobytu ve třídě pozorovat nebo se účastnit činností,
- zapojit se do života školy, navrhopvat změny, konzultovat nápady,
- komunikovat a spolupracovat s učitelkou svého dítěte a ostatními pracovníky školy,
- konzultovat s učitelkou svého dítěte potřebné poznatky, cíle jeho výchovy a postup jak je podporovat,
- využívat informační systém, účastnit se schůzek, společných akcí,
- podávat stížnosti, oznámení, podněty,
- využívat schránku důvěry, dotazník,
- navrhopvat další možnosti.

Podrobnosti k výkonu práv a povinností zákonných zástupců dětí ve škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky upravuje Školní řád.

Práva a povinnosti učitelek:

- znát a aplikovat dokumenty naší školy,
- znát a respektovat Školní řád,
- podílet se na tvorbě a realizaci dokumentů školy,
- seznamovat se se základními právními dokumenty a legislativou týkající se předškolního vzdělávání, tyto normy dodržovat a plnit,
- vyjadřovat „nahlas“ svůj názor, řešit včasné a konstruktivně problematické situace,
- účastnit se participace na řízení školy, vytváření informačního systému,
- podílet se na vytváření vzorce chování, který děti napodobují,
- vychovávat a vzdělávat svěřené děti ke zdravému způsobu života na úrovni biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální,
- poznávat děti (zaznamenávat a vyhodnocovat projevy a chování dětí), tyto poznatky využívat ke zkvalitnění své práce a ve prospěch dětí,
- poskytovat poradenskou činnost,
- celoživotně se vzdělávat,
- užívat metody efektivní komunikace se všemi zúčastněnými.

Ostatní pracovníci školy:

- totéž jako učitelka, mimo její roli diagnostickou a poradenskou.

Práva a povinnosti ředitelky:

- vytvářet podmínky k rozvoji a aplikaci školního programu,
- nést odpovědnost za vytváření koncepce rozvoje s využitím podnětů všech zúčastněných,

- umožňovat adekvátní účast všech na řízení,
- naslouchat, přijímat podněty ode všech, napomáhat vzájemné komunikaci,
- řešit problémy a napomáhat řešení problémů,
- motivovat svým příkladem všechny zúčastněné k práci na svém osobním rozvoji a celoživotním vzdělávání.

Organizace vzdělávání

Do mateřské školy jsou přijímány zpravidla děti ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2 let - pokud to dovolují podmínky školy – toto ustanovení platí do 31. 8. 2020.

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v termínu, který určí ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem školy v období od 2. května do 16. května. Zákonní zástupci jsou o termínu vyrozuměni na webových stránkách mateřské školy a na vývěsce v budově školy. Ředitelka školy stanovuje pro zápis kritéria s bodovým hodnocením. Bodové hodnocení má zaručit přednost dítěte staršího před mladším. Kritéria se použijí v případě, že počet přihlášených dětí do mateřské školy převyšuje počet volných míst – v pořadí od většího počtu získaných bodů k menšímu. Během zápisu je přijato tolik dětí, kolik umožňuje kapacita mateřské školy. Do mateřské školy se přijímají děti řádně očkované podle § 50 zákona č.258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, (toto ustanovení se netýká dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné). Při nástupu dítěte ředitelka může vydat rozhodnutí o zkušebním pobytu dítěte k ověření schopností dítěte přizpůsobit se podmínkám mateřské školy. Tato zkušební doba může být až 3 měsíční.

O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhoduje ředitelka na základě žádosti zákonného zástupce, vyjádření a doporučení pediatra, odborného lékaře a příslušného školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Děti mohou být přijímány i v průběhu školního roku v případě, že má mateřská škola volné místo. Na případná uvolněná místa se nevyhlašuje v průběhu roku samostatný zápis. Podrobnosti věcného organizačního uspořádání školy jsou obsaženy v Organizačním řádu školy (příloha č. 2).

Ukončení docházky dítěte do mateřské školy:

Ředitelka školy může **ukončit docházku dítěte do mateřské školy** po předchozím písemném oznámení rodiči / zákonnému zástupci / dítěte jestliže:

- dítě bez omluvy do mateřské školy nejméně dva týdny nedochází
- zákonní zástupci dítěte závažným způsobem opakovaně narušují provoz MŠ, jednání k nápravě byla bezúspěšná
- v průběhu zkušební doby – na základě doporučení pediatra, PPP a SPC
- rodič / zákonný zástupce / opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodne si s ředitelkou jiný termín úhrady

Ředitelka školy při ukončení docházky dítěte přihledne k sociální a výchovné situaci rodiny a k zájmu dítěte.

Třídy navštěvují zpravidla děti ve věku od tří (výjimečně 2 let) do šesti let, při odkladu školní docházky do sedmi let. Do jednotlivých tříd jsou děti zařazovány na přání rodičů dle věku dítěte (vyváženost dle věku) .

Avšak na přání rodičů zohledňujeme sourozenecké a kamarádké vztahy mezi dětmi. Dvě třídy jsou naplňovány do počtu maximálně 28 dětí.

Charakteristika a organizace vzdělávání v jednotlivých třídách

Naše škola je trojtřídní. Klasické třídy, kde jsou zařazeny děti dle věku od 3 do 7 let v přiměřeně stejném počtu. Ve dvou třídách třídě je zapsáno zpravidla 28 dětí, ve třetí menší třídě je dětí 13.S dětmi pracují vždy dvě kvalifikované pedagogické pracovnice.

Děti, které jsou v posledním ročníku mateřské školy, jsou specificky vzdělávány ve specifických dovednostech, které jsou právě aktuální v daném věku a jsou žádoucí pro zahájení školní docházky.

Hlavní charakteristika a zaměření jednotlivých tříd se neliší, třídy jsou zaměřeny podle vymezení školního vzdělávacího programu. Všechny speciální programy školy jsou realizovány ve všech třídách. Odlišné je pouze umístění v budově a název třídy.

V prvním patře se nachází I. třída s názvem **ZAJÍČCI**.

V druhém patře se nachází II. třída s názvem **ŽABKY** a menší třída s názvem **SOVIČKY**.

Pokud to dovolují podmínky, jsou děti zařazovány do tříd na základě přání rodičů (sourozenci, známí...) Všechny tři třídy při společných aktivitách školy vzájemně spolupracují (akce školy, výlety, vycházky, soutěže...)

Rámcový denní režim

I. třída (Zajíčci)

6.00 – 8.00 příchod dětí do mateřské školy, předání dětí pedagogickým pracovníkům, děti již přítomné v MŠ vykonávají spontánní zájmové aktivity, hry, individ. logopedickou prevenci

8.00 – 8.10 řízená tělovýchovná chvílka, pohybové aktivity

8.10 – 8.40 osobní hygiena, přesnídávka

8.40 – 9.10 motivace, didakticky cílené činnosti dle týdenního tematického plánu, sebehodnocení, vzájemná diskuze a výběr námětů pro další činnosti (aktivity řízené pedagogem - individualizovaná, skupinová a frontální práce s dětmi)

9.10 – 11.10 osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost - v letních měsících již dříve - od 9.20 h.

11.10 – 11.40 oběd, osobní hygiena, převlékání do pyžam

11.40 – 13.40 pohádka před spaním, společný čas relaxace, klidu a odpočinku

13.40 – 14.10 osobní hygiena, odpolední svačina

14.10 – 16.30 volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogem, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na školní zahradě.

II. třída (Žabky)

6.00 – 7.30 scházení dětí v I. třídě (Zajíčků), doba určená pro příchod dětí a předání dětí pedagogickým pracovníkům k předškolnímu vzdělávání, volné spontánní hry a zájmové aktivity

7.30 – 8.10 rozdělení dětí do II. třídy (Žabek), pokračování ve spontánních aktivitách, individ. logoped. prevenci

8.10 – 8.25 řízená tělovýchovná chvílka, pohybové aktivity

8.25 – 8.40 komunitní kruh

8.40 – 9.00 osobní hygiena, přesnídávka

9.00 – 9.45 motivace, didakticky cílené činnosti dle týdenního tematického plánu, sebehodnocení, vzájemná diskuze a výběr námětů pro další činnosti (aktivity řízené pedagogem – individualizovaná, skupinová a frontální práce s dětmi)

9.45 – 11.45 osobní hygiena, pobyt dětí venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle ŠVP, s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí ve třídách mateřské školy)

11.45 – 12.05 oběd, osobní hygiena dětí, čištění zoubků

12.05 – 14.10 pohádka před spaním, společný čas relaxace, klidu a odpočinku, klidové činnosti s tematickým zaměřením pro nespící děti

14.10 – 14.30 osobní hygiena, svačina

14.30 – 16.30 volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogem, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí

pobyt na školní zahradě. (od 15.30 přechod do I. třídy k Zajíčkům)

III. třída (Sovičky)

- 6.00 – 7.30** scházení dětí v I. třídě (Zajíčků), doba určená pro příchod dětí a předání dětí pedagogickým pracovníkům k předškolnímu vzdělávání, volné spontánní hry a zájmové aktivity
- 7.30 – 8.30** rozdělení dětí do III. třídy (Soviček), pokračování ve spontánních aktivitách, individ. logoped. prevenci
- 8.30 – 8.40** komunitní kruh
- 8.40 – 9.00** řízená tělovýchovná chvilka, pohybové aktivity
- 9.00 – 9.20** osobní hygiena, přesnídávka
- 9.20 – 10.05** motivace, didakticky cílené činnosti dle týdenního tematického plánu, sebehodnocení vzájemná diskuze a výběr námětů pro další činnosti (aktivity řízené pedagogem - individualizovaná, skupinová a frontální práce s dětmi)
- 10.05 – 12.05** osobní hygiena, pobyt dětí venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle ŠVP, s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí ve třídách mateřské školy)
- 12.05 – 12.25** oběd, osobní hygiena dětí, čištění zoubků
- 12.25 – 14.30** pohádka před spaním, společný čas relaxace, klidu a odpočinku, klidové činnosti tematickým zaměřením pro nespící děti
- 14.30 – 14.50** osobní hygiena, svačina
- 14.50 – 16.30** volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogem, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na školní zahradě. (od 15.30 přechod do I. třídy k Zajíčkům)

Metody a formy organizace vzdělávání:

V mateřské škole se snažíme užívat takové metody vzdělávání, které podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dítěte a podněcují v nich radost z učení.

Nejvhodnější metodou je prožitkové učení, povzbuzení, příklad a pochvala.

Ve vyvážené míře užíváme individuálních, skupinových a frontálních činností, do kterých se děti zapojují dle svých zájmů a nálad.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

FILOZOFIE NAŠÍ ŠKOLY, JEJÍ VÝCHODISKA

Východiska současného předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání v mateřské škole v našem státě vychází v současnosti zejména z této platné legislativy:

- z Úmluvy o právech dítěte
- z Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice, tzv. Bílé knihy
- ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění
- z Vyhlášky MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění
- z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání č.j. MŠMT 38628/2016-1, v upraveném znění, s účinností od 1. 2. 2017, který je základním pedagogickým dokumentem vymezujícím státem stanovený rámec předškolního vzdělávání
- z materiálu „Konkretizované očekávané výstupy RVP PV“, č.j. MŠMT-9482/2012, s účinností od 1. 9. 2012, který upřesňuje požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

Východiska našeho Školního vzdělávacího programu

Vycházíme z národního kurikula – *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (dále jen RVP PV) jako základního pedagogického dokumentu, který stanovuje požadavky na výchovu a vzdělávání v mateřských školách.

Hlavními rámcovými cíli (záměry) jsou:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení hodnot
3. získání osobnostních postojů

Hlavními klíčovými kompetencemi jsou:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

(dle RVP PV, 2018)

FILOZOFIE NAŠEHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„Filosofií naší školy je šťastné dítě. „

Naším hlavním záměrem je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy a hrou, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, rozvíjet péči o děti se specifickými vzdělávacími potřebami a děti talentované. Rozvíjet estetické cítění, pěstovat u dětí lásku k přírodě, k místu, kde žijeme, k rodině, kamarádům a zaměstnancům školy.

DLOUHODOBÉ CÍLE A ZAMĚŘENÍ NAŠÍ ŠKOLY

To, jak se dítě v mateřské škole cítí a co prožívá, má z hlediska úspěšnosti jeho vzdělávání klíčový význam. V první řadě se musí cítit spokojené a v bezpečí a teprve pak se může zdravě rozvíjet a efektivně učit. Pokud nejsou vytvořeny takové podmínky, jež by umožňovaly uspokojení všech okruhů přirozených potřeb dětí, pak se nemohou ani děti efektivně vzdělávat a učitelky efektivně poskytovat vzdělání. Pokud např. není dítě uznáváno, cítí se poníženo a těmito pocity je potom ovlivňováno i jeho veškeré vnímání ve skupině a jeho další rozvoj. Předpokladem dosažení žádoucích cílů vzdělávání je v první řadě uspokojování potřeb dítěte. Potřeba je nárokem jednotlivce vůči prostředí. Patří sem základní biologické potřeby, základní psychické potřeby (vědomí vlastní identity, potřeba jistoty, smysluplnosti světa, náležitý přívod informací), základní sociální potřeby (přijetí dítěte, potřeba lásky a bezpečí) a základní vývojové potřeby (potřeby vedoucí k činnostem, jimiž se jedinec sám rozvíjí), (podle Dunovského, 1999).

Budeme proto vytvářet pro děti ve vzájemné součinnosti všech zúčastněných prostředí správně fungující „velké rodiny“; prostředí umožňující psychický, sociální i pohybový rozvoj dětí; prostředí vzájemné komunikace, porozumění a úcty, spokojenosti, bezpečnosti a pohody. Tohoto prostředí pak budeme plně využívat k progresivnímu a bezproblémovému rozvoji dětí v jedinečné osobnosti.

V dnešní přetechnizované době a při podmínkách, kdy většina dětí žije v panelových domech, které skýtají velmi malý prostor pro dětskou pohybovou aktivitu, nabízíme dětem velký prostor pro přirozenou hru a rozmanité pohybové činnosti. Neopomínáme různá ozdravná opatření, jako je pitný režim, otužování, zařazování prvků jógy, relaxační cvičení a jiné aktivity. Nedílnou součástí je využívání prvků zdravé výživy a zajištění dostatečného množství ovoce a zeleniny pro děti.

Nabízíme i další nadstandardní aktivity pro děti, jako je logopedická prevence, seznamování dětí s prvky anglického jazyka, canisterapie a další.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby u nás bylo dítě maximálně šťastné a spokojené, chceme dětem usnadnit jejich další cestu životem.

Dlouhodobým cílem ve formě výstupu je

Svébytná, zdravě sebevědomá a samostatná osobnost dítěte s rozvinutými vyššími cítěními mravními a estetickými, se schopností aktivně se zapojit do dalšího vzdělávání a do života současné i budoucí společnosti.

Prostředky realizace:

- vzdělávání dětí v podnětném a přátelsky „rodinném“ prostředí
- poskytování dostatku prostoru ke spontánnímu a volnému pohybu, k pohybovým aktivitám, vytváření zdravých a správných životních návyků
- poskytování dostatku prostoru a podmínek k rozvoji tvořivosti, samostatnosti, k seberealizaci a uplatnění
- otevřenost a vstřícnost vnějšmu sociálnímu prostředí
- rozvoj identity a image školy
- vzdělávání a odborný růst pracovníků
- modernizace zařízení a vybavení školy, vyhovující současným normám a trendům
- modernizace zahrady a jejího zařízení
- modernizace technického zázemí.

Zaměření – dílčí cíle naší školy

Zaměření programu vychází z orientace naší mateřské školy na české základy, tradice a kulturu našeho národa, opírá se zejména o estetiku, lásku k přírodě, životní prostředí a ohleduplnost k sobě samému i k druhým.

1. Osobnostní rozvoj dítěte s důrazem na oblast mravní a estetickou

- podpora a rozvoj spontánních hrových činností a aktivit,
- utváření žádoucích vlastností pomocí citových podnětů,
- podněcování vzniku dětských přátelství, citových kontaktů s učitelkou a dětmi, pěstování vzájemných přátelských vztahů, prostředí vzájemné komunikace,
- podpora a rozvoj individuálních schopností a zájmů dítěte,
- utváření vlastního estetického názoru a vkusu předkládáním dostateku estetických podnětů, rozvoj schopnosti vytvořit si vlastní pohled na okolní svět a respektu k názorům druhých - tolerance, vycházet z citových podnětů a prožitků, z přírody,
- rozvoj estetického cítění, vnímání a vlastní tvůrčí činnosti vhodnými podněty pohybové, hudební, literární, dramatické a výtvarné podoby.

2. Rozvoj pohybových schopností a dovedností, odolnosti organismu

- rozvoj lokomočních, motorických a koordinačních schopností dětí, aerobní zdatnosti, rychlosti, síly, vytrvalosti a přesnosti v průběhu celého pobytu dítěte v naší škole,
- vytváření podmínek k vlastnímu volnému spontánnímu pohybu dětí,
- podpora a motivace k pohybu, rozvoj odvahy a nebojácnosti,
- rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, koordinaci oko x ruka,
- podpora otužování vzduchem, vodou a sněhem přenášením činností do přírody, využíváním sezónních činností při koulování, klouzání, bobování, hrách s vodou.

3. Výchovně vzdělávací aktivity v širších kontextech

stálé a aktivní působení na děti v oblasti:

- vztahu k vlastní osobě a ochraně svého zdraví, vytvoření základu zdravého způsobu života pro celý následující život,
- ve vztahu k živé i neživé přírodě, hodnotám a výtvorům člověka, sounáležitosti k rodině, školní skupině, kraji, své vlasti a světa, globálního pojetí světa (environmentální výchova),
- vzájemné tolerance, posilování vlastního zdravého sebevědomí,
- rozvoje samostatnosti dětí ve všech oblastech lidského konání a myšlení.

Díličí cíle naplňující každodenní činnosti:

- dodržování stanovených pravidel chování a bezpečnosti,
- hodnocení vlastního chování,
- kulturní stolování,
- samostatné provádění osobní hygieny a dalších sebeobslužných činností,
- dodržování základních společenských norem komunikace a chování.

Prostředky k dosahování cílů

Základním prostředkem naší výchovně vzdělávací práce je **hra**. Děti se nejlépe vyvíjejí, věnují-li se své přirozené činnosti – hře – celým srdcem. Při hře se nejefektivněji a nejlépe učí. Dítěti v procesu výchovy a vzdělávání poskytujeme podpůrnou atmosféru založenou na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání. Důraz klademe na úctu k dítěti, respekt a důvěru, orientaci na jeho vnitřní aktivitu, tvořivé síly, vlastní prožitky a zkušenosti.

Preferujeme a uplatňujeme tyto prostředky, metody a formy práce:

prostředky: samostatné tvořivé hry – spontánní manipulační hry, spontánní pohybové aktivity, námětové hry, dramatizační hry, pohybové hry, psychomotorické hry a cvičení, hudebně pohybové hry, grafická cvičení, výtvarné hry, experimentování, situační hry, didaktické hry, odměna a hodnocení

metody: prožitkové učení hrou a činnostmi, kooperativní učení hrou a činnostmi, situační učení, spontánní sociální učení, rozhovor, vyprávění, diskuze, pozorování předmětů a jevů, předvádění (předmětů, modelů, činností), předvádění statických obrazů, práce s textem, nacvičování dovedností, metody výzkumné, metody problémového učení, metody hraní rolí, dramatizace, učení chybou a učení se dětí navzájem.

formy: řízené využití spontánních situací, řízené činnosti individuální, individualizované, skupinové a frontální.

Školní vzdělávací program pro předškolní výchovu má hlavní téma s názvem „ŠKOLIČKA HROU“.

Hlavní téma je rozděleno do šesti tématických celků:

1. Tématický celek **MOJE ŠKOLKA**
2. Tématický celek **DARY PODZIMU**
3. Tématický celek **POHÁDKOVÁ ZIMA A VÁNOCE**
4. Tématický celek **ZIMNÍ PUTOVÁNÍ**
5. Tématický celek **JARO DĚLÁ POKUSY**
6. Tématický celek **PLANETA ZEMĚ A LETNÍ RADOVÁNKY**

Každý tématický celek obsahuje tématické části, které jsou nabídkou k vytváření třídních vzdělávacích programů.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle konkrétních individuálních speciálních potřeb dítěte škola realizuje:

A. podpůrná opatření prvního stupně

- pedagog pověřený ředitelkou zpracuje pro dítě plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) nejpozději 2 měsíce od nástupu dítěte (pokud je to předem známo), či 2 měsíce od zjištění této skutečnosti

- po schválení PLPP ředitelkou s ním pedagog seznámí zákonné zástupce dítěte

B. podpůrná opatření druhého až pátého stupně

- vždy na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a ve spolupráci s příslušnými odborníky zpracuje pověřený pedagog pro dítě individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) do 1 měsíce od převzetí doporučení ŠPZ

- po schválení IVP ředitelkou a ŠPZ s ním pedagog seznámí zákonné zástupce dítěte.

Pověření pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují efektivitu a účinnost zavedených podpůrných opatření

Pedagogové vyvozují závěry a opatření pro další vzdělávací období – u PLPP ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte – u IVP ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a se ŠPZ, a to nejméně 1x za 5 měsíců.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

Na základě zjištění ŠPZ škola poskytne nadanému dítěti podpůrná opatření pro podporu a rozvoj jeho specifického nadání a talentu:

- dle potřeb a možností je náš vzdělávací program přizpůsoben mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí – a to především prostřednictvím zabezpečení pestré a bohaté denní nabídky činností specifických zájmů a schopností těchto dětí,

- rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována zejména: předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností, využitím vhodných didaktických pomůcek a materiálů, volbou vhodných metod a forem výuky, individuálním přístupem, nabízenými specifickými činnostmi,

- škola klade důraz na rozvoj sociální oblasti a oblastí návyků a sebeobsluhy, ve kterých mívají mimořádně nadané děti problém

- pedagog pověřený ředitelkou zpracuje na základě doporučení ŠPZ individuální

vzdělávací plán a seznámí s ním zákonné zástupce dítěte – do 1 měsíce od obdržení doporučení ŠPZ

- pověření pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují průběh vzdělávání, efektivitu zavedených podpůrných opatření
- pedagogové vyvozují závěry a opatření pro další vzdělávací období ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a se ŠPZ, a to nejméně 1x za 3 měsíce.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů: jednoduchost a přiměřenost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte, smysluplnost a podnětnost.

Respektujeme požadavky na rozvoj osobnosti dítěte, dbáme na soulad s jeho schopnostmi a možnostmi:

- dostatek podnětů k učení a radosti z něj,
- posilování sebevědomí dítěte a jeho důvěry ve vlastní schopnosti,
- vytváření prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi,
- stimulace rozvoji řeči,
- seznamování dětí se vším, co je důležité pro život,
- zdůrazňování významu vlastních aktivit,
- pomoc dětem, pokud ji potřebují,
- vytváření prostředí pohody a radosti z prožitého dne.

Pro děti mladší tří let je nejdůležitější **hra** – dítě se snažíme stimulovat vhodnými hračkami v nabídce, podněcovat k aktivní řeči. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

Ve vzdělávání převládají **spontánní činnosti** nad řízenými.

Nejčastěji uplatňujeme **individuální nebo skupinovou** formu činností.

Maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii: **situační učení, spontánní sociální učení na základě přirozené nápodoby, prožitkové učení, učení hrou a činnostmi, integrované učení, kooperativní učení.**

SPECIÁLNÍ PROGRAMY (PROJEKTY) A NABÍDKA ŠKOLY

Tradiční akce a rituály školy

Celoškolní

- aktivní účast v různých výtvarných soutěžích v průběhu roku,
- „Mikulášské zvonění“ – návštěva Mikuláše a čerta s nadílkou,
- „Vánoční zastavení“ - společné vyrábění dárků a posezení pracovníků, dětí a rodičů, partnerů školy, ochutnávka vánočního cukroví,
- lidové dramatizační činnosti, např. „Vynášení zimy“,
- „Svátky jara“ – společné vyrábění velikonočních ozdob s rodiči a dětmi,
- tematické karnevaly,
- besídky pro rodiče,
- výchovné programy se zvířátky (koně, psi..)
- školní poznávací výlet,
- dětský zábavný den ke Dni dětí,
- sportovní dětský den na zahradě (olympiáda),
- „Pasování“ – školní loučení s dětmi odcházejícími do školy

Třídní

- vítání týdne: např. „Procházka kolem rybníčku“,
- vítání dne: např. cvičení „Domeček“,
- společné hodnocení vlastního chování, úspěchů a neúspěchů
- vítání nových dětí, slavení narozenin a jmenin dětí,
- „Poznáváme přírodu“ - výlety do okolí,
- neformální setkávání s rodiči – např. „Pojď si se mnou hrát“
- tematické týdny dle třídních vzdělávacích programů: barevný, pohádkový, písničkový, lesní, exotický, cestovatelský...

Speciální programy školy

Nedílnou součástí ŠVP PV jsou speciální programy školy, z nichž některé jsou stálé některé se mohou měnit podle aktuálních podmínek jednotlivých školních roků:

Předadaptační a adaptační program

Školní preventivní program

Vzdělávací program – seznamování s anglickým jazykem

Program podpory logopedické prevence

Programy nejsou realizovány samostatně a odtrženě, ale jejich cíle jsou naplňovány průběžně a operativně podle podmínek v rámci integrovaných bloků školního programu v průběhu celého školního roku, a to zvláště Školní preventivní program, Program environmentální výchovy a Program podpory logopedické prevence.

Program seznamování s anglickým jazykem je realizován pravidelně během aktuálních směn provádějících pedagogů.

Předadaptační a adaptační program je realizován ve spolupráci s rodiči a dle jejich zájmu, podle aktuální potřeby dětí a rodičů.

Naše škola dále nabízí:

- pro všechny děti navštěvující naši školu, a které projeví zájem a základní zručnost, netradiční výtvarné činnosti s netradičními výtvarnými materiály v aktivitách nabízených učitelkami,
- pohybově – dramatizující činnosti (motivovaná cvičení, etudy a pásma s hudbou, pohádkami, básničkami, písničkami apod.) v aktivitách nabízených učitelkami,
- seznámení dětí se základy práce na PC, tabletu,
- zajišťujeme ve spolupráci s odborníkem – logopedem - preventivní logopedickou depistáž (vyšetření) 1x za rok u dětí od 3,4,5 let,
- canisterapie

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávání je v naší MŠ uskutečňováno *ve všech činnostech a situacích*, které se v průběhu dne vyskytnou za dodržení *vyváženého poměru spontánních a řízených aktivit*. Nabízíme pestrou škálu forem a metod výuky, které předpokládají spolupráci a spoluúčast dětí i rodičů. Vše je založeno *na aktivní účasti dítěte*, na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky *hry a tvořivosti*. Snažíme se vytvářet nesoutěživé prostředí, vyhýbáme se manipulativnímu přístupu k dítěti.

Škola je propojena se skutečným životem, navazuje na to, co již děti znají, a na to, co je zajímavá. *Chceme se maximálně zpřístupnit veřejnosti.*

Individuálních vzdělávacích plánů využíváme nejen k rozvoji dětí s odkladem školní docházky, ale také k rozvoji dětí talentovaných a dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří i nadstandardní aktivity (společné akce dětí a rodičů, výlety, plavecký výcvik, keramika, angličtina, návštěvy divadel apod.), které organizujeme v průběhu celého roku. Využíváme i načekaných situací a návštěv školy (divadla, hasiči, policie apod.)

Vzdělávací obsah tvoří učivo v podobě integrovaných bloků (tematických okruhů či klíčových témat), které je základním východiskem pro projektování výchovně vzdělávací práce učitelů v obou třídách.

Klíčová témata školního vzdělávacího programu byla vytvořena za spolupráce celého pedagogického kolektivu školy a byla ověřena v dlouholeté praxi.

Názvy a počet klíčových témat jsou pro projektování **závazné**. Poskytují učitelkám dostatečně široký prostor pro vytváření podtémat, vlastních tematických částí, či začleňování vlastních třídních projektů.

Každé klíčové téma obsahuje:

charakteristiku bloku,

okruhy – oblasti poznání,

přibližný časový plán plnění (termín),

dílčí vzdělávací cíle (dále jen vzdělávací cíle),

očekávané dílčí výstupy - co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže (dále jen očekávané výstupy),

očekávané klíčové kompetence - cílové stavy - ke kterým kompetencím vývoj dítěte směřuje: kompetence k učení (kkU), k řešení problémů (kkŘP), komunikativní kK, sociální a personální (kSaP), činnostní a občanské (kČaO),

a vzdělávací nabídku - konkrétní vymezení učiva, nabídka aktivit a činností.

Tyto údaje jsou pro učitelky **doporučující**, mají obecný a pomocný charakter – představují páteří nabídku pro jejich práci ve třídách. Učitelky mohou časový plán, vzdělávací cíle, očekávané dílčí výstupy a kompetence, vzdělávací nabídku jednotlivých klíčových témat pro potřeby svého projektování, dle svého uvážení a podle konkrétních potřeb a situací, upravovat, konkretizovat, doplňovat, vybírat jen některé, či je zcela nahradit jinými vhodnými. Je tak možné, že některé stanovené okruhy poznatků nebudou realizovány v jednom školním roce, ale např. v průběhu tří let – tedy v průběhu docházky dítěte do MŠ.

Učitelky při projektování v jednotlivých třídách využívají materiál „Konkretizované očekávané výstupy“, který doplňuje RVP PV a stanovují tak cílenou vzdělávací nabídku podle konkrétně zvolených vzdělávacích cílů. Konkretizované očekávané výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat. Vzdělávací cíle stanovené v ŠVP PV jsou formulovány pouze obecně, převážně jako záměry (co učitelka u dítěte podporuje).

Rámcové cíle předškolního vzdělávání :

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí :

1. **Dítě a jeho tělo** (d + tělo)
2. **Dítě a jeho psychika** (d + psych) – Jazyk a řeč
 - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové Operace
 - Sebepojetí, city, vůle
3. **Dítě a ten druhý** (d + druhý)
4. **Dítě a společnost** (d + spol)
5. **Dítě a svět** (d + svět)

Tyto oblasti jsou činně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně jeden nedělitelný celek. Vzdělávací cíle z jednotlivých oblastí se prolínají, prostupují, vzájemně se podmiňují a doplňují, navazují na sebe, na některých místech se částečně překrývají. V rámci různých oblastí se tak, i když v jiných souvislostech, opakují.

Při stanovování vzdělávacích cílů jsme vycházely z klíčových témat našeho Školního vzdělávacího programu a z vlastních zkušeností, aby jejich posloupnost a návaznost odpovídala přirozenému průběhu školního roku, věkovým a vývojovým zákonitostem dětí.

Vzdělávací cíle jsou doplněny sledovanými vzdělávacími cíly ze speciálních programů školy: Školního preventivního programu.

Jednou z cest k naplnění tohoto cíle je mimo jiné také **vzdělávací obsah**. Ten je tvořen výše uvedenými **šesti tematickými celky**. Každé téma v sobě zahrnuje určitý okruh vzdělávací nabídky, toho s čím chtějí učitelky děti seznámit a v tomto okruhu jim poskytnout vědomosti, dovednosti, návyky, rozvíjet jejich schopnosti a především předat pozitivní hodnoty morálně – etického života. Je samozřejmé, že se v integrovaném bloku jednotlivá témata mohou prolínat a vzájemně doplňovat.

Ve všech tématech půjde především o předávání poznatků hravou formou, využívat možnosti, aby děti k poznatkům došly vlastní činností – metodami prožitkového, popř. kooperativního učení.

Témata jsou v ŠVP PV charakterizována pouze obecně, konkrétně budou rozpracována v TVP na jednotlivých třídách.

Důvodem je náš přístup k tvoření a práce s ŠVP PV – **jako stěžejní jsou vždy TVP, které vycházejí v první řadě z potřeb dětí a učitelek dané třídy.**

TVP každé třídy obsahují:

- Charakteristiku vzdělávacího obsahu, jejíž součástí jsou tabulky k zaznamenávání názvů a časových úseků konkrétních integračních bloků k jednotlivým vzdělávacím tématům – tyto tabulky slouží k přehledu, jak často se s tímto tématem pracovalo
- Seznam dětí
- Charakteristiku třídy – věkové složení, počet chlapců a dívek, zdravotní stav, lateralita dětí, počet dětí mající specifické vzdělávací potřeby (např. logopedická péče), popř. další údaje, které učitelky vnímají jako důležité
- Název TVP pro daný školní rok a pedagogické záměry či vize učitelek
- Rozpracované integrované bloky, které si učitelky zaznamenávají do grafické podoby podle svého uvážení, které však budou obsahovat:

- název integrovaného bloku
- název tematického bloku , ze kterého integrovaný blok vychází
- cíl(e) nebo pedagogické záměry integrovaného bloku
- konkrétní vzdělávací nabídku
- očekávané výstupy
- zhodnocení integrovaného bloku

Zásady pro tvorbu integrovaného bloku

Témata integrovaného bloku respektují ŠVP PV

Integrovaný blok má dobře promyšlenou počáteční a průběžnou motivaci

V plánovaných činnostech je zastoupeno všech pět vzdělávacích oblastí z RVP (v optimálním případě rovnoměrně, může být i nerovnoměrné).

Tento způsob zároveň **respektuje individuální přístup každé učitelky k práci a dává ji možnost svobodné volby k výběru a zpracování** podtémat zpracovaných do integrovaných bloků. Zároveň je **vyjádřením důvěry v její zodpovědnost, pedagogické schopnosti a dovednosti a samozřejmě i všeobecně lidské kvality.**

Součástí TVP jsou záznamy o dětech, jejich portfólia, IVP, popř. další položky podle uvážení a výběru učitelky (seznamy písní, básní, pohybových her, pracovních listů, grafomotoriky...)

Učitelky ve třídách při projektování své práce vycházejí ze ŠVP PV, podrobněji rozpracovávají klíčová témata do podoby tematických částí, podtémat, či projektů formou:

- 1. konkrétního vymezení sledovaných vzdělávacích cílů** ve formě *záměrů* vzdělávání (co by měl pedagog v průběhu vzdělávání sledovat, co by měl u dítěte podporovat),
- 2. vymezení očekávaných výstupů formou klíčových kompetencí** (heslovitě),
- 3. konkrétního vymezení učiva a nabídky aktivit a činností,**
- 4. záznamu o časovém plnění plánovaných i neplánovaných aktivit a činností.**

Obsah a náplň těchto konkrétně vymezených údajů se bude odvíjet od zájmu, schopností, možností a potřeb konkrétních dětí a konkrétní skupiny.

Zásady práce s ŠVP PV a TVP PV:

- Při tvorbě TVP vychází učitelky ze ŠVP, ve kterém jsou obsaženy všechny klíčové kompetence k jednotlivým tematickým celkům.
- V jednotlivých TVP si učitelky k dílčím vzdělávacím cílům přiřadí konkrétní očekávané výstupy pro lepší orientaci při hodnocení cílů.
- Obsah vzdělávání v jednotlivých třídách si zpracovávají učitelky samy a zodpovídá za něj třídní učitelka.
- Učitelky společně v TVP plánují kompetence, cíle a činnosti dětí, které zpracovávají a zaznamenávají do plánovacích archů a po ukončení tématu je hodnotí.
- Učitelka vždy vychází z potřeb a přání dětí a respektuje jejich individualitu.
- Činnosti vybírají tak, aby poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený.
- Dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP PV.
- Obsah vzdělávací práce je v souladu se současnými poznatky a chápáním světa.
- Plánované činnosti poskytují dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoje fantazie.
- Využívá moderní formy a metody práce.
- Využívá výchovně-vzdělávací prostředky přiměřené věku.
- Nabízí dostatečný výběr pohybových aktivit.

KLÍČOVÁ TÉMATA „ŠKOLIČKA HROU“

1. MOJE ŠKOLKA /září/

- S kamarády je nám veseleji

Oblast poznání: adaptace na nové prostředí, uvědomění si sám sebe (já – osobnost, právo být sám sebou, jak se cítím, co prožívám), sebeobsluha, samostatnost, naučit se žít ve společenství ostatních lidí, kamarádi, rodina / funkce, členové, vztahy /, věci kolem nás / hračky, pomůcky, předměty denní potřeby/, navazování nových přátelských vztahů, vytváření vztahů k pracovním MŠ

2. DARY PODZIMU /říjen/

- Pan podzim maluje
- Kam se ježek schová
- Skřítky Podzimníčky

Oblast poznání:

Zdravé životní návyky (zdravá výživa), zdokonalování sebeobsluhy, dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, mimika, řeč), podzim (znaky, počasí, příroda - barvy), rostliny (stromy, keře, plody), volně žijící lesní a polní zvířata, barvy, geometrické tvary, lidské vztahy – skupina: mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými), pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce), spolu s rodiči uspíme skřítky Podzimníčky.

3. POHÁDKOVÁ ZIMA A VÁNOCE /listopad, prosinec/

- Martin na bílém koni
- Brzy přijede Mikuláš
- Milý Ježíšku....
- Kouzelné Vánoce

Oblast poznání:

V tomto bloku se děti seznámí s nejkrásnějším obdobím roku – Mikuláš, Ježíšek, budou se podílet na výzdobě interiéru MŠ, napíší dopis s přáním pod stromeček, společně ozdobíme stromeček ve třídě, budeme se podílet na výrobě ozdob na strom na Masarykově náměstí . Elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, večer...), lidové klasické i moderní pohádky, zima (znaky, příroda), kultura a umění (lidové zvyky, tradice), lidské vztahy - nejbližší lidé

4. ZIMNÍ PUTOVÁNÍ /leden, únor/

- Šťastný a veselý nový rok
- My tři králové
- Sněhulák
- Zvířátka v zimě
- Povolání – řemesla
- Masopustní veselí
- Moje zdraví

Oblast poznání:

Lidské tělo (jeho části, vývoj a změny, funkce), ochrana osobního zdraví (prevence onemocnění, škodlivé látky), zima (přezimování rostlin a zvířat, péče o zvířata - pomoc člověka), věci kolem nás (náradí, hudební nástroje, pracovní pomůcky), geometrické tvary, materiály a jejich vlastnosti (z čeho je co vyrobeno), práce, pracovní činnosti a role (řemesla, povolání), dorozumívání (slova, věty, písmena, číslice, symboly), prostředí, v němž dítě žije, literatura (lidová, umělá a moderní poezie, bajky, moderní pohádky, encyklopedie), tradice a prognostiky; lidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska.

5. JARO DĚLÁ POKUSY /březen, duben, 1/2 května/

- Říše knih a pohádek
- Velikonoce
- Velikonoční barevný týden
- První kytička
- Mlád'átka
- Čarodějnice
- Maminka

Oblast poznání:

Objevat krásy probouzející se přírody ze zimního spánku, vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy, časopisy, naučit lásce k tradicím – Velikonoce, čarodějnice, prohlubovat znalosti o životě zvířat na jaře, vést k lásce k rodičům. Prostřednictvím příprav oslav ke Svátku matek si ověříme, co už všechno umíme a jak jsme šikovní. Zjistíme, že umíme vzájemně spolupracovat na společném úkolu a také se respektovat. Budeme si rozvíjet jazykové schopnosti, paměť a schopnost soustředění, pohybové schopnosti – (pomocí básní, písní, tanečků, cvičení a dramatizačních činností), také výtvarnou a pracovní zručnost při vyrábění dárečků pro své blízké. Budeme poslouchat pohádky na přání.

6. PLANETA ZEMĚ A LETNÍ RADOVÁNKY / 2/2 května, červen /

- Doprava – létáme, plujeme, jezdíme
- Letem světem
- Indiánské léto
- Pirátská výprava
- Hurá na prázdniny

Oblast poznání:

Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvíjet jeho intelekt, řeč, poznávací procesy, nadále připravovat na vstup do ZŠ, poskytovat dětem dostatek informací v oblasti environmentální oblasti, nabídnout krásné a podnětné zážitky před prázdninami, poskytovat dětem dostatek informací o životě indiánů a pirátů hlavně formou her ve třídě i venku, výtvarně tvořit, nabídnout krásné a podnětné zážitky před prázdninami.

Každý tematický celek obsahuje tematické části, které jsou nabídkou k vytváření třídních vzdělávacích programů.

Téma č. 1 **MOJE ŠKOLKA /září /**

S kamarády je nám veseleji

Charakteristika klíčového tématu:

Nově přichází děti se postupně seznámí s prostředím školy, s učitelkami a ostatním personálem, nabídneme rodičům nejmladších dětí adaptační program, kdy mohou být po určitou dobu s dítětem v MŠ. Děti se budou seznamovat s pravidly chování k ostatním dětem, vytvoříme si pravidla třídy – pusinkové, ouškové, mydlinkové a srdíčkové, děti se budou učit znát svou značku, učit se sebeobslužným činnostem. Zajistíme jim takové zázemí, aby se cítily spokojeně, jistě, bezpečně, aby zvládly odloučení od rodičů co nejšetněji. Postupně je povedeme k zájmu podílet se na společném životě ve třídě a ve škole. Děti se budou se seznamovat s činnostmi v oblasti pohybové, výtvarné, hudební apod.

Součástí tohoto tématu bude i monitoring toho, co dítě už umí.

Oblast poznání:

Adaptace na nové prostředí, uvědomění si sám sebe /já – osobnost, právo být sám sebou, jak se cítím, co prožívám/, sebeobsluha, samostatnost, naučit se žít ve společenství ostatních lidí, kamarádi, rodina /funkce, členové, vztahy/, věci kolem nás /hračky, pomůcky, předměty denní potřeby/.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj manipulačních schopností
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj přirozených pohybových schopností
- zdokonalování v oblasti motorické a lokomoční
- upevňování základních pravidel osobní hygieny a prevence před roznášením nemocí /
/ kýchání, kašláním, upevňování návyku používat kapesník /.

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních - vnímání, naslouchání, porozumění i produktivních - výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování
- vytváření základů pro práci s informacemi
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavosti, zájmu, radosti z objevovaného apod. /
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě / uvědomění si vlastní identity, sebedůvěry, osobní spokojenosti /
- získávání citové samostatnosti
- upevňování schopnosti záměrně řídit svoje chování

Dítě a ten druhý:

- rozvoj verbálních i neverbálních dovedností
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích a druhým dětem a dospělým
- posilování prosociálních vztahů k rodině, ke škole
- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, spolupodílet se, přizpůsobit se

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití v rámci přirozeného prostředí třídy
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti chovat a projevovat se přirozeně ve vztahu ke třídě, rodině, ostatním dětem

Dítě a svět:

- seznamování se s prostředím, v němž dítě žije, vytvářet pozitivní vztah k místu, kde dítě žije
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s okolním světem

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zachovávat správné držení těla
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky – starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat, umět si uložit své věci na určené místo apod.
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu učitelky

Dítě a jeho psychika:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno

- naslouchat druhým, počkat, až druhý dokončí myšlenku, neskákat druhému do řeči
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimát si
- rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky – lásku, radost, spokojenost, ale i strach a smutek
- odloučit se na určitou dobu od rodičů
- formulovat otázku, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Dítě a ten druhý:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé /děti / mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný a že osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- navazovat kontakt s dospělým, kterému bylo svěřeno do péče, překonat stud, respektovat ho, komunikovat s ním vhodným způsobem
- upevňovat a dodržovat dohodnutá pravidla, umět se domluvit, dodržovat herní pravidla, neubližovat si verbálně ani fyzicky
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi / pozdravit, poděkovat, požádat, poprosit/
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, pomůckami a věcmi denní potřeby

Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí / MŠ, rodina, blízké okolí /
- zvládat běžné činnosti i požadavky, jednoduché pracovní situace, které se doma i v MŠ opakují
- mít povědomí o významu životního prostředí na člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Očekávané výstupy – kompetence

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí (**kkU**)
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého (**kkŘP**)
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje (**kkŘP**)
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými (**kk**)
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim (**kSaP**)
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat (**kČaO**)
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých (**kČaO**)

Vzdělávací nabídka:

- společné uvítání dne v komunitním kruhu

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení, házení) - nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybu těla na místě)
- sezónní činnosti (míčové hry, lanová dráha)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, grafomotorické cviky
- aktivity poučující o možných nebezpečích v okolí dítěte (škola, dopravní situace)
- experimentování s výtvarným a jiným materiálem
- zkoušet kreslit lidskou postavu
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využíváním
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací cviky, relaxační cvičení)
- konstruktivní tvoření, hudebně pohybové hry, námětové hry s hraním různých sociálních rolí
- záměrné pozorování objektů, předmětů, pojmenování a poznávání jejich vlastností
- slovní, obrázkové hádanky
- estetické a tvůrčí aktivity (hudební, výtvarné, dramatické)
- smyslové hry - sluchové a rytmické činnosti, hry a cvičení na rozvoj zrakového vnímání, prostorové orientace
- sledování a poslech pohádek, příběhů, sledování a „čtení“ knížek
- spontánní a volná hra, didaktické hry s tematikou vztahů
- kontaktní hry, prosociální činnosti a hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- grafomotorické cviky – houpačka, hnízdo
- hodnocení svého chování a vykonaných činností, ale také ostatních dětí

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- projevovat porozumění a cit pro potřeby a zájmy druhého, chovat se vstřícně
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- vnímat odlišnosti jako přirozený stav, neubližovat, neposmívat se
- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví jiných
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví
- napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (výživa a životospráva)
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- akceptovat kompetentní autoritu - mít představu, že city souvisí s tělesnými projevy
- uvědomovat si různost projevů citového života - vědět, že sdělení pocitu mu pomáhá
- vyhledávat souvislosti mezi výživou a zdravím

Téma č. 2:

DARY PODZIMU / říjen /

**Podtémata: Pan podzim maluje
Kam se ježek schová
Skřítky Podzimníčky**

Charakteristika klíčového tématu:

V tomto projektu budeme u dětí kladný vztah k prostředí, ve kterém žijí. Budeme u dětí rozvíjet fantazii, vnímat a obdivovat rozmanitost barev a tvarů v přírodě, vést k pochopení sounáležitosti s přírodou, vytvářet základy zdravého životního stylu. Využijeme pobyt na školní zahradě a vycházky do parku, ke Křížku k praktickým ukázkám změn v podzimní přírodě (zbarvení listů, opadávání).

Budeme sbírat a využívat k činnostem a experimentování přírodniny (listy, podzimní plody), využijeme všechny své smysly k poznávání ovoce, zeleniny a zemědělských plodin - nachystáme z nich „zdravé pochoutky“. Děti povedeme k uvědomění si důležitosti ochrany životního prostředí, budeme šetřit naše stromy sběrem starého a použitého papíru. Děti nejstarší věkové skupiny navštíví své kamarády v Základní škole Boženy Němcové. Spolu s rodiči uspíme skřítky Podzimníčky. Děti budou vedeny k návyku pravidel třídy.

Oblast poznání:

Zdravé životní návyky (zdravá výživa), zdokonalování sebeobsluhy, dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, mimika, řeč), podzim (znaky, počasí, příroda - barvy), rostliny (stromy, keře, plody), volně žijící lesní a polní zvířata, barvy, oblečení, geometrické tvary, lidské vztahy – skupina: mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými), pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce).

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- osvojovat si dovednosti důležité k vytváření zdravých životních návyků a postojů - rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky i s využitím přírodního prostředí (překonávání přírodních překážek, hod horním obloukem do dálky, do výšky, na cíl, chytat prstovým úchopem, koulet míče různými způsoby)
- cvičení dechového aparátu (nácvik nádechu a výdechu)
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti, osvojení si poznatků o těle a zdraví
- vyjadřování obsahů písní a říkadel pohybově a rytmicky správně
- rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání a rozlišování

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj slovní zásoby dětí
- osvojení si některých poznatků předcházejících čtení a psaní
- rozvoj fantazie a představivosti v oblasti výtvarné, dramatické, hudební
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozvíjet schopnosti a dovednosti, vyjádří své pocity, dojmy, prožitky, souhlas, nesouhlas
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému (pojmovému)
- vytváření základů estetického zájmu o uměleckou tvorbu (hudební, výtvarná)

Dítě a ten druhý:

- posilování prosociálního chování (citlivost, tolerance, přizpůsobivost)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- posilování sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování a jednání
- vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit je, ničím neohrožovat
- rozvoj dovednosti sebehodnocení
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost:

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vytváření aktivního postoje ke světu, životu, rozvíjet vztahy ke kultuře

Dítě a jeho svět:

- osvojovat si základní poznatky o světě pro vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho proměnách, o lidech
- rozvíjení kladného vztahu k výsledkům práce vlastní i ostatních
- obohacování a prohlubování dětských znalostí pozorováním okolního světa
- rozvíjet úctu ke všemu živému - sounáležitost s přírodou

Očekávané výstupy :

Dítě a jeho tělo:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem)

Dítě a jeho psychika:

- vést rozhovor (naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat očima zleva doprava
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- soustředěně pozorovat, zkoumat, všímat si souvislostí, experimentovat
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí - uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje, vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý:

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní či osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost:

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn, spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování a že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat bezpečí druhých lidí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se opakují
- umět se bezpečně pohybovat ve známém prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Očekávané výstupy – kompetence

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení (**kkU**)
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů (**kkU**)
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí (**kkU**)
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost (**kkŘP**)
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (**kkŘP**)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje (**kk**)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (**kk**)
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky (**kSaP**)
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy (**kSaP**)
- chápe, že ubližování, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou (**kSaP**)
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat (**kČaO**)
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění (**kČaO**)
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky (**kČaO**)

Vzdělávací nabídka:

- společné uvítání dne v komunitním kruhu
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky....)
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, jejich praktické využívání (pomůcky, náčiní, zahradní nářadí)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání
- tvořivé a konstruktivní činnosti, tvořivé hry s přírodninami
- experimenty s využitím ovoce a zeleniny, příprava zdravých jídel, jak se stoluje
- hry se slovy, artikulační a slovní hry, gymnastika mluvidel
- společné diskuse, rozhovory, vyprávění zážitků, vyřizování vzkazů ve škole
- práce s pohádkou a příběhem

- poslech, poučení, dramatizace
- prohlížení a „čtení“ knížek, grafické napodobování symbolů, čísel, písmen, geom.tvarů
- přímé pozorování přírodních jevů - hry a činnosti zaměřené k cvičení paměti, básně a říkanky k tématu
- smyslové hry s přírodninami
- úkoly s viditelným cílem a výsledkem
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání
- hry na téma přátelství - divadelní nebo kouzelnické představení
- tvůrčí výtvarné činnosti, hry a experimentování s barvami a jejich odstíny
- vycházky do parku, Křížku, činnosti na školní zahradě
- grafomotorické cviky – mletí, vinutí
- hodnocení svého chování a vykonaných činností, ale také hodnocení ostatních dětí

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- postarat se o sebe a o druhé podle svých sil
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině
- osvojovat si pravidla zdvořilého chování, spolupracovat ve skupině i se skupinou
- hodnotit své chování i chování druhých
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- probouzet aktivní zájem, objevovat
- dramaticky, výtvarně a pohybově vyjadřovat své představy, pěstovat dovednosti vyjádřit své pocity
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

Téma č. 3: **POHÁDKOVÁ ZIMA A VÁNOCE /Listopad , prosinec/**

Podtémata: Martin na bílém koni

Brzy přijde Mikuláš

Milý Ježíšku

Kouzelné Vánoce

Charakteristika klíčového tématu:

Prostřednictvím tohoto bloku umožníme dětem prožít úspěch a radost, těšit se z přípravy mikulášských a vánočních oslav. Budeme společně s dětmi prožívat atmosféru klidu a pohody umocněnou vánoční výzdobou, mikulášskou a vánoční. Děti se seznámí s lidovými zvyky a tradicemi, s lidovou slovesností a s pohádkami. Naučí se koledy, písničky a básně k tématu. Téma upevní v dětech silnou citovou vazbu k širší rodině, bude je učit citlivosti a ohleduplnosti v mezilidských vztazích i ve vztahu k přírodě.

Oblast poznání:

Elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, večer...), pohádkové postavy - lidové klasické pohádky, zima (znaky, příroda), obydlí zvířat a lidí; kultura a umění (lidové zvyky, tradice), prostředí, v němž dítě žije (škola a okolí, naše město), lidské vztahy - nejbližší lidé

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvíjení koordinace ruky a oka, zdokonalování jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalovat dýchání při hudebních činnostech
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyjádření pojmů, mluvního projevu)
- rozvoj kultivovaného projevu - rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat

Dítě a ten druhý:

- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů, rozvíjení přizpůsobivosti ke kolektivu
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost:

- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v třídním kolektivu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění - s lidovými tradicemi, zvyky a činnostmi člověka v určitém období roku

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s tužkou, štětcem)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů - zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony (úklid pomůcek...)

Dítě a jeho psychika:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- umět vést rozhovor s dítětem, dospělým
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty, říkadla, básničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, spokojenost, strach, smutek)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý:

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- umět přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dětmi i dospělými (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Dítě a jeho svět:

- mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí

Očekávané výstupy – kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých (**kkU**)
- zpřesňuje si početní představy, vnímá elementární matematické souvislosti (**kkRP**)
- ovládá řeč, vede smysluplný dialog (**kK**)
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky: řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod. (**kK**)
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost (**kSaP**)
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí (**kSaP**)
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu (**kCaO**)

Vzdělávací nabídka:

- společné uvítání dne v komunitním kruhu
- manipulační činnosti s náčiním a nářadím, s pomůckami
- zdravotní cviky, protahovací a relaxační cviky
- psychomotorické hry, rytmické hry, hudebně pohybové činnosti
- grafické činnosti
- sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, pomoc druhým
- hry se slovy a písmenky, jazykové a artikulační činnosti, gymnastika mluvidel
- vyřizování vzkazů – rodinným příslušníkům
- poslech čtených pohádek, poslech CD, sledování divadelních představení
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv s vánoční tematikou
- společné sváteční chystání a výzdoba třídy a školy, zdobení stromečků ve třídách, společné vyrábění ozdob na stromeček na Masarykově náměstí
- rozhovory, hry a činnosti na téma: Vánoce, vánoční zvyky, tradice
- Mikulášská nadílka, třídní vánoční nadílky
- činnosti zaměřené k seznamování s matematickými pojmy
- námětové hry na téma rodiny
- estetické a tvůrčí aktivity a činnosti, práce s netradičními materiály
- využití situací, příběhů a pohádek k řešení problémů

- „Co by se stalo kdyby“
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému
- kooperativní hry
- zimní sporty - klouzání, bobování na školní zahradě, stavění sněhuláků, koulování.....
- přímé pozorování přírodních, kulturních jevů v okolí
- experimenty se sněhem a ledem
- grafomotorické cviky – vertikální a horizontální linie a vertikální a horizontální smyčky
- hodnocení svého chování a vykonaných činností, ale také hodnocení ostatních dětí
- vymýšlet si vlastní příběhy

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit - brát na vědomí postižené spoluobčany a reagovat na jejich přítomnost přirozeně
- chápat, že zdraví se musí chránit vlastním přičiněním
- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- snažit se chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí
- chovat se empaticky a s respektem k citovému životu svému i cizích
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence - řešit modelové situace v námětových hrách

Podtémata: Šťastný a veselý nový rok

My tři králové

Sněhulák

Zvířátka v zimě

Povolání – řemesla

Masopustní veselí

Moje zdraví

Charakteristika klíčového tématu:

V tomto tématu budou děti vedeny ke zdravému životnímu stylu, k zodpovědnosti za své zdraví, budou poznávat lidské tělo a jeho funkce. Zaměříme se hlavně na prevenci zdraví (co tělu prospívá, co mu škodí, nebezpečí a jak jim předcházet), děti se budou přiměřeně svým schopnostem a formou her učit řešit zdravotní problémy (ošetřování „zraněných a nemocných“). Budeme se také hodně věnovat zimním sportům a celkově zdokonalovat svoji pohybovou zdatnost. Společně prožijeme zimní období – zjistíme, jak umí zima čarovat a třeba i to, kolik různých podob může mít voda. Nezapomeneme pečovat o zvířátka, seznámíme se se způsobem jejich života. Oslavíme masopust výrobou masek a společným karnevalem v prostorách MŠ. Budeme si hodně vyprávět, číst (nejen pohádky, ale vše, co nás zajímá...) a pracovat s knihami, naučíme se využívat encyklopedie, mapy a globus. Naučíme se rozeznávat symboly, značky, signály. Budeme objevovat stará řemesla a povolání, ale i práci našich blízkých a lidí.

Oblast poznání:

Lidské tělo (jeho části, vývoj a změny, funkce), ochrana osobního zdraví (prevence onemocnění, škodlivé látky), zima (přezimování rostlin a zvířat, péče o zvířata - pomoc člověka), věci kolem nás (nářadí, pracovní pomůcky), geometrické tvary, materiály a jejich vlastnosti (z čeho je co vyrobeno), práce, pracovní činnosti a role (řemesla, povolání), dorozumívání (slova, věty, písmena, číslice, symboly), prostředí, v němž dítě žije, literatura (lidová, umělá a moderní poezie, bajky, moderní pohádky, encyklopedie), tradice a prognostiky; lidské vztahy - kamarádství, přátelství, láska.

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvoj pohybové a aerobní zdatnosti
- uvědomění si vlastního těla, jeho částí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- vytváření základů pro práci s informacemi
- pracovat s encyklopediemi, knihami, mapami
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- upevňování pravidel chování ve vztahu k druhému
- osvojení si základních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět:

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se na sněhu, ledu), ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- koordinovat lokomoci a další pohyby či polohy
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- zvládat samostatně sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o ochraně osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika:

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

- popsat situaci – skutečnou, na obrázku
- chápat slovní vtip a humor, vytvořit jednoduchý rým
- sluchově rozlišovat počáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, piktogramy) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova, poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, základní matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, základní časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují, odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si své možnosti i limity
- zorganizovat hru

Dítě a ten druhý:

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem

Dítě a společnost:

- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti svých vrstevníků
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (ve škole, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak svět lidí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Očekávané výstupy – kompetence

- experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů (**kkU**)
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (**kkU**)
- aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (**kkU**)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů (**kkŘP**)
- rozlišuje řešení, která jsou funkční, vedoucí k cíli a řešení, která funkční nejsou (**kkŘP**)
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti (**kkŘP**)
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (**kkŘP**)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci (**kk**)
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (**kk**)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku (**kk**)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej (**kSaP**)
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným (**kSaP**)
- váží si práce i úsilí druhých (**kČaO**)
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem (**kČaO**)
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit (**kČaO**)
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí přírodní i společenské (**kČaO**)

Vzdělávací nabídka:

- společné uvítání dne v komunitním kruhu
- lokomoční pohybové činnosti (běh, chůze, lezení, plazení, poskoky)
- psychomotorické hry, pohybové hry, míčové hry - cvičení s TV náčiním (tyčky, balónky, masážní míče, šátky, ...) a TV nářadím (lavičky, lano, tyče, kruhy ...)
- hry s konstruktivními stavebnicemi (lego, seva, lego duplo, ...)
- pracovní listy, úkoly na rozvoj logického myšlení, matematických představ
- relaxační a odpočinkové činnosti, hudebně pohybové hry, tance
- vytváření situací a příležitostí sloužících k prevenci úrazů, nemocí
- činnosti sloužící ke zdokonalování v sebeobsluze (oblékání s dopomocí přiměřené věku, čištění zubů)
- logopedické hříčky a cvičení
- slovní hádanky, logopedické říkanky, jazykové hry a činnosti
- pracovní listy a hry zaměřující se na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti předcházející čtení a psaní, práce dětí s knihou, se sdělovacími prostředky, médii
- činnosti a hry rozvíjející paměť
- kresba zvířecí figury, lidské postavy
- výtvarné a pracovní činnosti
- trojrozměrné objekty, netradiční techniky
- rozhovory s dětmi o tématech, sdílení, naslouchání druhému
- každodenní verbální i neverbální komunikační aktivity (dítě s dítětem, dítě s dospělým)
- nabídka široké škály společenských her
- skupinové činnosti, úkoly
- společné vítání dne v komunitním kruhu
- výzdoba třídy za pomoci dětí (v jejich režii)
- aktivity, hry a činnosti přibližující dítěti každodenní svět (námětové hry, přejímání rolí, hry na povolání)
- tvůrčí činnosti

- dramatické (hraní loutkového divadla, dramatické etudy), literární (výroba knihy, poslech a reprodukce textu), hudební (výchovné koncerty), hra na hudební nástroje, manipulace s nimi, výtvarné (uspořádání výstavy dětských prací, účast na výtvarných soutěžích)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty v jednání lidí a v každodenním vzájemném styku - tematické vycházky do okolí mateřské školy (pošta, nemocnice, vlakové nádraží, autoškola, zahrádka, zverimex, zelinářství,...)
- chovatelská činnost (krmení ptactva v zimě, starání se o krmítko na zahradě) - tematické vycházky do centra města (návštěva divadla, radnice, kašny, ...)
- návštěva dětské knihovny, zprostředkování dítěti styk s knihou
- grafomotorické cviky – lomená linie, vlnovka
- hodnocení svého chování a vykonaných činností, ale také hodnocení ostatních dětí
- vymýšlení vlastních příběhů

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- rozvíjet samostatnost a sebejistotu
- zapojovat se do úklidu hraček, nalévání nápojů, obsloužit sebe nebo mladšího kamaráda
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- znát, co dítěti prospívá a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví - mít vytvořenou představu o pojmu: závislost, a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka
- mít a hájit svůj názor - projevovat aktivní zájem, objevovat nové věci, uplatňovat a ukazovat, co umím, zvládnou, dokážu
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence
- navštívit na vycházkách důležitá místa (hasiči, lékař, lékárna, policie – beseda s příslušníkem policie), znát způsob, jak řešit různé nebezpečné situace

Téma č. 5

JARO DĚLÁ POKUSY / březen, duben, ½ května /

Podtémata: Říše knih a pohádek

Velikonoce

Velikonoční barevný týden

První kytička

Mlád'átka

Čarodějnice

Maminka

Charakteristika klíčového tématu:

Objevovat krásy probouzející se přírody ze zimního spánku, probouzejících se rostlin, stromů, kytiček, vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy, časopisy, naučit lásce k tradicím – Velikonoce, čarodějnice, prohlubovat znalosti o životě zvířat na jaře, vést k lásce k rodičům. Budeme se připravovat na přivítání jarních svátků – velikonoc. Budeme pozorovat narození zvířátek, navštívíme kozí farmu v Domašově.

Zaměříme se na upevňování pozitivních citů dětí, uvědomování si významu rodiny, k vědomí, že každý někam patříme, máme svůj domov, všichni jsme stejní.

Seznámíme s tradicemi čarodějnic, jejich upálením na vatře, aby nás opustilo zlo a zvítězilo dobro. Děti se seznámí formou her a nabízených činností s lidovými zvyky a tradicemi, zároveň rozvíjíme fantazii a tvořivost. Individuálně se budeme věnovat rozvíjení specifických dovedností u našich nejstarších dětí, aby lehce a s radostí zvládly zápis do základní školy (proběhne monitoring jejich dovedností a schopností).

Oblast poznání: jaro (přezimování rostlin a zvířat, péče o zvířata - pomoc člověka), dorozumívání (slova, věty, písmena, číslice, symboly, geometrické tvary), prostředí, v němž dítě žije (návštěva knihovny), zvířata, příroda, lidé (jiné kultury a národy – každý je jiný), literatura (lidová, umělá a moderní poezie, bajky, moderní pohádky, encyklopedie), užité umění (krása kolem nás), domácí a hospodářská zvířata, jaro (znaky, změny v přírodě). Jarní lidové zvyky, tradice a prognostiky; lidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska.

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvoj pohybové a aerobní zdatnosti
- uvědomění si vlastního těla, jeho částí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- vytváření základů pro práci s informacemi
- práce s encyklopediemi, knihami, mapami
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- upevňování pravidel chování ve vztahu k druhému - osvojení si základních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět:

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- koordinovat lokomoci a další pohyby či polohy
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- zvládat samostatně sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o ochraně osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika:

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku, vymyšlet si svůj vlastní příběh
- popsat situaci - skutečnou, na obrázku
- chápat slovní vtip a humor, vytvořit jednoduchý rým
- sluchově rozlišovat počáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, piktogramy) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova, učit se poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, základní matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, základní časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují, odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si své možnosti i limity - zorganizovat hru

Dítě a ten druhý:

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- spolupracovat na řešení problémů

Dítě a společnost:

- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti svých vrstevníků
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (ve škole, na zahradě, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- jak svět přírody, tak svět lidí - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Očekávané výstupy – kompetence:

- experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů (**kkU**)
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (**kkU**)
- aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (**kkU**)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů (**kkŘP**)
- rozlišuje řešení, která jsou funkční – vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou (**kkŘP**)
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti (**kkŘP**)
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (**kkŘP**)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci (**kk**)
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (**kk**)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku (**kk**)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej (**kSaP**)
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem (**kSaP**)
- váží si práce i úsilí druhých (**kČaO**)
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobuje se daným okolnostem (**kČaO**)
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit (**ČaO**)
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí přírodní i společenské (**kČaO**)

Vzdělávací nabídka:

- společné uvítání dne v komunitním kruhu
- lokomoční pohybové činnosti (běh, chůze, lezení, plazení, poskoky) - psychomotorické hry, pohybové hry, míčové hry - cvičení s TV náčiním (tyčky, balónky, masážní míče, šátky, ...) a TV náradím (lavičky, trampolína, ribstol, lano, ...)
- hry s konstruktivními stavebnicemi (lego, seva, lego duplo, ...)
- grafomotorická cvičení (vlnovka, ležatá osmička, smyčky) a pracovní listy, úkoly na rozvoj logického myšlení, matematických představ
- relaxační a odpočinkové činnosti, hudebně pohybové hry, tance
- vytváření situací a příležitostí sloužících k prevenci úrazů, nemocí
- činnosti sloužící ke zdokonalování v sebeobsluze (oblékání s dopomocí přiměřené věku, čištění zubů, nalévání pití,)
- návštěva dopravního hřiště (jízda na kole, koloběžce) ZŠ Boženy Němcové
- logopedické hříčky a cvičení - slovní hádanky, logopedické říkanky, jazykové hry a činnosti
- pracovní listy a hry zaměřující se na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů

- činnosti předcházející čtení a psaní, seznamování dětí s knihou, se sdělovacími prostředky, informačními technologiemi, médií
- činnosti a hry rozvíjející paměť
- kresba zvířecí figury, lidské postavy
- výtvarné a pracovní činnosti
- trojrozměrné objekty, netradiční techniky - rozhovory s dětmi o tématech, sdílení, naslouchání druhému
- každodenní verbální i neverbální komunikační aktivity (dítě s dítětem, dítě s dospělým)
- nabídka široké škály společenských her
- skupinové činnosti, úkoly - společné vítání dne v komunitním kruhu
- výzdoba třídy za pomoci dětí (v jejich režii)
- aktivity, hry a činnosti přibližující dítěti každodenní svět (námětové hry, přejímání rolí, hry na povolání)
- dramatické (hraní loutkového divadla, dramatické etudy), literární (výroba knihy, poslech a reprodukce textu), hudební (výchovné koncerty), hra na hudební nástroje, manipulace s nimi, výtvarné aktivity (uspořádání výstavy dětských prací, účast na výtvarných soutěžích)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty v jednání lidí a v každodenním vzájemném styku - tematické vycházky do okolí mateřské školy (pošta, nemocnice, vlakové nádraží, autoškola, zahrádka, zverimex, zelinářství,...)
- chovatelská činnost (krmení ptactva v zimě, starání se o krmítko na zahradě)
- tematické vycházky do centra města (návštěva divadla, radnice, kašny, sochy, architektura, muzeum ...)
- návštěva dětské knihovny, zprostředkování dítěti styk s knihou,
- využití netradičních didaktických pomůcek (projektor, semafor, CD přehrávač, mapa světa, globus, mikroskop...)
- grafomotorické cviky – vlnovka, ležatá osmička, smyčky
- hodnocení svého chování a vykonaných činností, ale také hodnocení ostatních dětí
- vymýšlení vlastních příběhů

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- rozvíjet samostatnost a sebejistotu
- zapojovat se do úklidu hraček, nalévání nápojů, obsloužit sebe nebo mladšího kamaráda
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- znát, co dítěti prospívá a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- mít vytvořenou představu o pojmu: závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka
- mít a hájit svůj názor
- projevovat aktivní zájem, objevovat nové věci, uplatňovat a ukazovat, co umím, zvládnu, dokážu
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence
- navštívit na vycházkách důležitá místa (hasiči, lékař, lékárna, policie – beseda s příslušníkem policie), znát způsob, jak řešit různé nebezpečné situace

**Letem, světem
Indiánské léto
Pirátská výprava
Hurá na prázdniny**

Charakteristika klíčového tématu:

V tématu budeme v dětech probouzet touhu a odvahu poznávat nové a nepoznané, vyjádřit svůj názor a úsudek, hledat vlastní řešení problémů. Obsahem bude nabídka úzce specifických a zajímavých podtémat z různých oblastí lidského vědění a dění podle zájmů dětí, která rozvíjí povědomí o Zemi v širších souvislostech – děti na celém světě oslaví svátek.

Připomeneme dětem různorodost světa a jeho nástrahy. Důraz je kladen na uvědomování si vlastní bezpečnosti a zranitelnosti, nebát se odmítnout a poznávat společensky nežádoucí chování. Budeme se také hodně věnovat pohybu, pobytu v přírodě a využívat sezónní nabídky (sportování, otužování, slunění). Oslavíme dětský den, pojedeme na školní výlet, důstojně se rozloučíme se svými nejstaršími kamarády – pasování v Kapli.

Záměrem je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvíjet jeho intelekt, řeč, poznávací procesy, nadále připravovat na vstup do ZŠ, poskytovat dětem dostatek informací v oblasti environmentální oblasti, nabídnout krásné a podnětné zážitky před prázdninami. Nabídneme dětem dostatek informací o životě indiánů a pirátů, společně si vyrobíme oděvy. Seznámíme se se širokou škálou dopravních prostředků – létáme, plujeme, jezdíme.

Oblast poznání:

Prostorové pojmy a souvislosti, časové pojmy a souvislosti, číselné a matematické pojmy, exotická zvířata, věda a technika (zajímavé fyzikální zákony, modernizace), sporty, zájmové činnosti, cestování a rozmanitost lidského světa (zajímavosti, památky, historie a současnost města a vlasti, hlavní město ČR, prezident - sounáležitost k vlasti), časové vztahy („před námi a po nás“ – pravěk, budoucnost), vesmír (elementární pojmy, hvězdy, měsíc, slunce), léto (znaky, počasí, změny v přírodě, činnosti lidí a zvířat), hmyzí (a jiné) říše, lidské vztahy - ostatní lidé, lidské vlastnosti

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě

Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, empatie)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými

Dítě a společnost:

- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v přirozeném sociokulturním prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření a posilování základů aktivních postojů ke světu a k životu
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, světem zvířat, vesmírem
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti chovat se autonomně a aktivně zvládat změny společenského prostředí

Dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci a běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým - poznat napsané své jméno (popřípadě jiná slova)
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
- rozhodovat o svých činnostech

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Dítě a ten druhý:

- navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- dodržovat pravidla vzájemného soužití a chování, dodržovat herní pravidla
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Dítě a společnost:

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, chránit se před nežádoucími chováními a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Dítě a svět:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý
- jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Očekávané výstupy - kompetence :

- aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí (**kkU**)
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (**kkU**)
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledků (**kkU**)
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí (**kkU**)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích (**kkŘP**)
- rozlišuje řešení, která jsou funkční
- vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit (**kkŘP**)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní (kK)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (kK)

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout (**kSaP**)
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování (**kSaP**)
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých (**kČaO**)
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky (**kČaO**)

Vzdělávací nabídka:

- společné uvítání dne v komunitním kruhu
- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné pohybové činnosti (gymnastika, turistika, sezónní činnosti, sportovní aktivity...)
- smyslové a psychomotorické hry, hudebně pohybové hry
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- prohlížení a „čtení knížek“, hry s písmeny, slovy (slovní Pexeso, slovní fotbal...)
- didaktické a společenské hry - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování, tříbení vkusu
- aktivity podporující sblížení dětí, podporující dětská kamarádství a uvědomování si vztahů mezi lidmi
- výroba dáreků pro kamaráda, „pasování školáků“, oslavy narozenin, jmenin...
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- prohlížení a hledání v encyklopediích, atlasech (zajímavá naučná literatura podle výběru a volby dětí)
- volné hry, experimenty a pokusy s materiály, surovinami a předměty, zkoumání zákonitostí fyzikálních zákonů
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- cvičení organizačních dovedností - příležitosti a hry pro rozvoj vůle a vytrvalosti, cvičení v sebekontrolě a v sebeovládání
- výlety do okolí – do parku, ke Křížku
- školní výlet - příprava a realizace společných zábav a akcí - Dětský den,
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, technické přístroje, objekty a jevy, požár, při koupání a slunění, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy)
- pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, zahradu a blízké okolí
- grafomotorické cviky - smyčky
- hodnocení svého chování a vykonaných činností, ale také hodnocení ostatních dětí
- vymýšlení vlastních příběhů

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- rozvíjet sebedůvěru, samostatnost a sebejistotu při všech činnostech
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- rozvíjet vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu - vědět a znát, co je pro lidské zdraví pozitivní a co je nebezpečné
- aktivně poznávat, poznatky a zkušenosti využívat prakticky
- rozvíjet tvořivost a estetické cítění
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

- hledání odpovědí na otázky typu: Co by se stalo, kdyby..., Co se stane, když..., Co bys udělal

V rámci tématických celků jsou pravidelně zařazovány činnosti:

Hygiena, sebeobsluha

- dodržovat pravidla při postupu v osobní hygieně
- čištění zubů
- postarat o sebe i o druhé podle svých sil
- snižovat závislost dítěte na dospělém.

Relaxační cvičení

Provádíme je v rámci tzv. tělovýchovných chviliek v průběhu dne.

Děti se učí provádět jednoduché cviky a vědomě uvolnit svalové napětí. Důležitou součástí je i nácvik a procvičování hlubokého břišního dýchání, které rovněž snižuje svalové napětí a tím ovlivňuje psychické a fyzické zdraví dítěte.

Správné dýchání je vhodnou prevencí onemocnění dýchacích cest, má velký význam pro děti astmatické, neklidné, či děti s kórkavostí.

Využíváme i prvky jógy.

Komunitní kruh

Komunitní kruh má svá pravidla. Podle potřeby si i několikrát v týdnu povídáme. Vytvoříme kruh, posadíme se na zem, děti si vyberou předmět (maňáska, hračku z domova), který určuje, kdo bude hovořit – tzn., kdo má maňáska v ruce hovoří, ostatní mlčky poslouchají.

Děti si tak cvičí komunikaci, učí se záměrně poslouchat, srozumitelně vyjádřit své myšlenky, pocity ... Děti, které povídat nechtějí, pouze poslouchají a do komunikace se nezapojují.

Diskusní kruh

Na rozdíl od komunitního kruhu je diskusní kruh vzájemná komunikace mezi všemi zúčastněnými (řešení problémů a konfliktních situací).

Tvorba pravidel

Děti si společně s učitelkami stanovují pravidla soužití ve třídě a pokud je dodržují, mohou spontánně užívat celý prostor třídy i veškeré vybavení.

Spontánní hra

Spontánní hra je potřebou a hlavní činností dítěte v předškolním věku.

Učitelka pomáhá navodit situaci, ze které se hra následně rozvine a dále se jí účastní pouze, přejí-li si to děti, jinak jí využívá k pozorování dětí a jejich individuálních pokroků.

Děti si pro hru mohou hračky brát samy a jsou vedeny k tomu, aby je po ukončení hry vracely na místo. Pokud během hry vytvoří stavbu, mohou si ji nechat do druhého dne a ve hře pokračovat.

Učitelky se snaží pro spontánní hru vytvořit prostorové i materiální podmínky. **Četba pohádek, básniček ...při poledním odpočinku**

Pohádky čteme dětem na pokračování dle jejich výběru, dle ročního období ... nebo i z jimi přinesených knih pravidelně denně.

Oslava narozenin

Narozeniny dětí sledujeme a ten den slavíme.

Při oslavě mu děti vyslovují různá přání, zazpívají písničku dle jeho výběru a přeje-li si, dostane „hobla“. Rozdáváme pohoštění, které většinou přinese dítě, které oslavuje.

Zásady k vzájemnému soužití a k dění v MŠ (děti i dospělí):

- Chovají se podle zásad zdravého životního stylu.
- Všechny děti oslovujeme křestními jmény.
- Mluvíme spolu otevřeně a upřímně.
- Dokážeme se vzájemně ocenit a pochválit.
- Pěstujeme mezi sebou důvěru, úctu, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a spolehlivost.
- Vytváříme prostředí klidu a bezpečí.
- Nepřehlídíme nežádoucí projevy a zásadně odmítáme: agresivitu, vandalismus a šikanu.

- Všichni zaměstnanci se vyhýbají nevhodným negativním komentářům.
- Učitelka dává jasné a srozumitelné pokyny.
- Podporujeme děti v samostatnosti a plně se jim věnujeme a vzděláváme je.
- Nenutíme děti k jídlu, dokrmujeme na přání.
- Nenutíme děti ke spánku.
- Pitný režim – ve třídách je k dispozici v průběhu celého dne.
- Nepodporujeme nezdravou soutěživost – vyhrávají všichni.
- Jsme každodenně dostatečně dlouho venku.
- Dospělí se snaží ve vztazích s rodiči o oboustrannou důvěru a otevřenost.
- Na akcích pořádaných MŠ se podílí všechny učitelky i ostatní zaměstnanci.
- Při akcích pořádaných MŠ ve spolupráci s rodiči, si za svoje děti plně zodpovídají rodiče sami.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ PRO DĚTI 2 – 3 LETÉ

Pro děti mezi 2. a 3. rokem nabízíme program, který je postaven na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem,
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
- místečko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti přizpůsobené dětem mladším tří let,
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,
- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlit se a opláchnout si ruce, samostatně si dojit na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu

(maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.

- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání).

- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).

- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehupební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálek
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět

- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázkou.
- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho, co vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví

- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků, podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky, propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (hasič, lékař, policista).

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s

aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; zná běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

Náš „Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“ s názvem „Školička hrou“ byl uveden do souladu se změnami v RVP PV.

Mgr. Bizoňová Lenka – ředitelka MŠ

KONCEPCE ROZVOJE ŠKOLY 2017 - 2019

ÚDAJE O ŠKOLE

Mateřská škola Jeseník, Křížkovského 1217 byla postavena v roce 1977, původně jako dvoutrídni účelové předškolní zařízení – závodní mateřská škola Moravolen. Je situována na okraji města, obklopena starší rodinnou zástavbou s blízkostí volné přírody. Zřizovatel- Město Jeseník - zajistil finančně nákladnou opravu a rekonstrukci interiéru, pomocí vnitřních úprav vzniklo trojtrídni předškolní zařízení s kapacitou 84 dětí. V roce 2015 byla realizována i vnější celková rekonstrukce budovy.

Vzhledem k poloze a blízkosti rozlehlého panelového sídliště je škola pružně, na základě demografického vývoje, naplňována.

Interiér mateřské školy je díky nemalým finančním prostředkům od zřizovatele velmi účelně a nadstandardně vybaven. Děti mají k dispozici velký výběr hraček a speciálních pomůcek, zaměřených na rozvoj celé osobnosti. K výuce slouží poměrně dobrá vybavenost počítačovou technikou s možností připojení k internetu. Ke škole přiléhá krásná zahrada s velkým proskleným altánem, který se využívá pro pobyty dětí venku za nepříznivého počasí. Zahrada je vybavena novými herními prvky (kolotoč, hrazda, houpačky, skluzavka).

Největší předností školského zařízení je účelné rozvržení interiéru, velké nezastavěné plochy v hernách, které skýtají prostor pro volný pohyb dětí. Významným prvkem je možnost rozdělení nejmladších dětí do dvou tříd, zajištění pocitu bezpečí a seberealizace v malé skupině. Touto organizační úpravou můžeme umožnit pracujícím maminkám i přijetí dětí mladších tří let.

Od roku 2003 je mateřská škola právním subjektem s větší mírou rozhodovací, ale zároveň větší mírou zodpovědnosti.

Pedagogický sbor pracuje na základě vlastního výchovně vzdělávacího programu „Školička hraou“, vytvořeného na principech RVP a schváleného Českou školní inspekcí. Tento program je postaven ryze na českých národních tradicích, odkazu učitele národů J.Á.Komenského, obsahově v maximálním sepjetí s přírodou. Klade velký důraz na pohybovou stránku dětí a rozvoj všech dovedností. Program, vytvořený ředitelkou školy, je pomůckou pro učitelky k vytváření vlastních třídních vzdělávacích programů. Nabízí jim velký prostor pro vlastní seberealizaci, kreativitu a možnosti dotváření. Přílohou vzdělávacího programu je i evaluace školy.

Oblasti zpracování účetnictví a mezd jsou smluvně zajištěny se subjekty Schola servis Prostějov a účetním Vladimírem Žitkou.

PLÁNOVANÝ ROZVOJ ŠKOLY

- Vést děti k morálním hodnotám a pozitivnímu vztahu ke světu, lidem a přírodě (ekologické myšlení), posilovat vlastenectví a vztah k regionu.
- Dbát na součinnost rodiny a školy, usilovat o soulad ve výchovném působení, prohlubovat zájem rodičů o dění ve škole.
- Zohledňovat vnější prostředí (sociální, regionální), maximální vstřícnost k rodičům i veřejnosti, udržovat naplněnost školy.
- Každoročně určovat priority vybavenosti a oprav v souladu s hospodárným a účelným čerpáním rozpočtu, řádně pečovat o svěřený majetek školy.
- I nadále reprezentovat nadstandardní úroveň předškolního vzdělávání našeho regionu v zahraničí – družebními styky s mateřskou školou v Glucholazech.

SPOLUPRÁCE S OBCÍ A JEJÍMI ORGÁNY

Navazovat na velmi dobrou spolupráci se zřizovatelem, aktivní účastí zasahovat do života města Jeseník. Zapojení pedagogů do prezentace naší práce na veřejnosti – vystoupení

pro Domovy důchodců, Vítání občánků, některé z našich učitelek jsou členkami jesenických pěveckých souborů. Využití bezplatné pomoci škole zajištěním veřejných prací prostřednictvím Správy majetku města, příspěvkové organizace.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Mnohem intenzivněji budeme rozvíjet naši velmi dobrou spolupráci s rodiči, zejména v oblasti individuálních osobních konzultací a jednotného působení na děti ve výchovně vzdělávacím procesu. Rodičům i veřejnosti umožníme naprosto volný přístup v průběhu celého režimu dne, využijeme všech nabídek osobní i materiální pomoci. Informovanost rodičů zajistíme především osobním kontaktem, pravidelnou aktualizací nástěnek ve vstupních prostorách školy.

Velmi oblíbenou formou u rodičů jsou naše webové stránky, které jsou neustále aktualizovány. Osvědčila se nám i metoda rychlých dotazníkových anket. Na vyžádání u ředitelky jsou přístupné odborné časopisy „Informatorium pro mateřské školy“. Organizujeme škálu společných akcí pro rodiče i děti, např. táborák, uspávání broučků, výlet do ovčína a jiné.

Pokud se vyskytnou drobné konfliktní situace, řešíme je okamžitě za účasti obou dotčených stran a s vyjasněním všech stanovisek. V poslední době se jedná většinou o problémy s placením školného a stravného, zvyšuje se počet rodin s nízkými příjmy a sociálně slabých neúplných rodin.

PROFILACE ŠKOLY

Naše mateřská škola staví na ryze českých a ověřených základech učení J.Á.Komenského - škola hrou. Hlavní doménou je budování hodnotných mezilidských vztahů a tolerance k jiným kulturám i slabším jedincům. Nabízíme klidné pracovní prostředí a neustále zlepšujeme psychohygienické podmínky. Soustavně pracujeme na větší otevřenosti vůči rodičům a zkvalitnění propagace školy na veřejnosti.

Intenzivně rozvíjíme dlouholetou spolupráci s družební mateřskou školou v Glucholazech. Nabízíme i širší veřejnosti seznámení se s naší prací prostřednictvím kvalitních webových stránek <http://modraskolka.ic.cz//>, které jsme si sami vytvořili.

Zaměřujeme se na logopedickou péči, dvě učitelky mají certifikát logopedický asistent. Spolupracujeme s odborníky - Pedagogicko psychologickou poradnou, SPC, základní školou a pediatrií.

Máme podrobně a účelně vypracován fungující kontrolní systém. Hodnocení dětí probíhá výlučně metodou pochvaly a povzbuzení. Rodiče jsou pravidelně informováni o celkovém vývoji úrovně jejich dětí, nabízena pomoc a rada při výchovných problémech v rodině. Klademe velký důraz na jednotné působení školy i rodiny ve výchovně vzdělávacím procesu. Prioritou je pro nás individuální přístup ke každému dítěti. Ředitelka se nevymezuje při kontaktu s rodiči na danou dobu, je kdykoli rodičům k dispozici v průběhu celého dne, vždy na základě jejich přání a potřeb. Zaměstnancům se snaží být oporou, pomocí a osobním příkladem.

PERSONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Kolektiv mateřské školy čítá 9 zaměstnanců dle naplněnosti školy – ředitelka, 3 učitelky, školnice, školní asistent, vedoucí školní jídelny - uklízečka, kuchařka a topič. Někteří ze zaměstnanců mají zkrácené pracovní úvazky dle stanoveného normativu Krajského úřadu v Olomouci. Celý kolektiv jednotně spolupůsobí na výchovu a vzdělávání dětí, u všech pracovníků je přirozená zodpovědnost při plnění pracovních úkolů. Zaměstnanci jsou odměňováni formou cílových odměn za konkrétní splnění úkolů nad rámec svých povinností, cíle si stanovují sami. Mezilidské vztahy v pracovním kolektivu jsou velmi vstřícné a přátelské, není žádný rozdíl mezi správními zaměstnanci a pedagogy, všichni stejnou měrou spoluvytvářejí pozitivní klima pro děti, všichni osobnostně na děti působí. Klademe velký důraz na kolektivní spolurozhodování v zásadních oblastech fungování. Přátelská atmosféra

mezi dospělými se přenáší i na děti a jejich rodiče – kladné hodnocení v anketách od rodičů i v osobní komunikaci. Došlo i k částečnému omlazení kolektivu odchodem pracovníků do starobního důchodu.. Do dnešního dne nemáme evidovanou žádnou stížnost, ani v oblasti pracovně právních vztahů.

Průměrný věk pedagogického sboru je 42,5 let. Ředitelka a jedna z učitelek mají vysokoškolské vzdělání. Učitelky se neustále vzdělávají formou individuálního studia i účastí na akcích z nabídky DVPP, akreditovaných MŠMT. Velkým přínosem je volný přístup k odborným časopisům a literatuře. Zajištěno je připojení k internetu přímo na pracovišti školy. Všichni jsou prostřednictvím ředitelky zainteresováni na spolurozhodování a na všechny je přenesena částečná zodpovědnost v různých oblastech řízení školy. Při pravidelných pedagogických a provozních poradách se společně řeší úkoly a demokraticky se rozhoduje o způsobech další práce. Systematičnost a promyšlenost řízení je dána v „Ročním plánu školy“, který vypracovává ředitelka na daný školní rok. Roční plán školy i režim dne je otevřený, kolektiv má možnost jej operativně doplňovat a obohacovat. Ředitelka klade největší důraz na jednotnost v působení celého kolektivu na děti, budování kvalitních mezilidských vztahů, týmovou práci a otevřenost rodičům i veřejnosti.

Škole se podařilo v posledních letech získat menší sponzorské dary, zejména ze strany zainteresovaných rodičů dětí. Publikování v regionálním tisku, kabelové televizi, Informatoriu pro mateřské školy.

DLOUHODOBÝ PLÁN-KONCEPČNÍ ZÁMĚRY

Oblast pedagogická :

- podporovat dovednost samostatné práce dětí, zkvalitňovat přípravu dětí na vstup do základní školy,
- vytvořit systém vedoucí k účinnější výchově v oblastech ekologie, rasové a náboženské snášenlivosti, úcty k lidem a k přírodě, k vytvářeným hodnotám,
- budovat příznivou atmosféru, individuální přístup, alternativní postupy,
- rozvoj tvořivosti, samostatné práce, sebevzdělávání, dialogu, kooperace, aktivit dětí, talentovaných dětí,
- trvale vytvářet podmínky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zaměřit se na prevenci rizikového chování,
- zohledňovat vzdělávací potřeby dětí cizinců.

Oblast materiálně technická :

- každoročně určovat priority ve vybavování v souladu s hospodárným, účelným čerpáním rozpočtu, zkvalitňovat vybavení interiéru,
- zajišťovat bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj všech účastníků vzdělávání,
- získávání sponzorů na konkrétní akce školy, zvýšit podíl dalších osob na financování školy,
- zaměřovat se na využívání nabízených možností, zejména EU fondů a projektů vyhlašovaných MŠMT.

Oblast personální :

- promyšleně vybírat případné nové pracovníky školy,
- promyšleně a rovnoměrně delegovat jednotlivé úkoly na zaměstnance, podněcovat jejich rozvoj,
- motivovat zaměstnance – průhledný a jasný systém vyplácení mimotarifních složek platu,
- vypracovaný kontrolní systém ve všech oblastech činnosti školy,
- v systému odměňování podporovat realizaci ŠVP,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na společné vzdělávání celého pedagogického týmu.

Oblast ekonomická :

- získávat a zvyšovat kladný hospodářský výsledek školy, využít ho pro celkový rozvoj školy, následné opravy po rekonstrukci,
- spolupracovat se zřizovatelem při financování rozvoje zařízení školy.

Oblast informačních systémů a kontaktů s veřejností :

- spolupráce s okolními školami, výměna zkušeností pedagogů, společné akce,
- zajistit kvalitní a pestrou informovanost o vzdělávací nabídce školy, zvýšit počet příspěvků školy do regionálního tisku,
- prezentace školy, vytváření image,
- stálá obnova a aktualizace internetových stránek školy,
- vytváření pozitivního obrazu o škole – prezentace školy, propagace v médiích, akce pro pedagogy, akce pro širokou veřejnost, rozvíjení spolupráce s mateřskou školou v Polsku.

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační systém školy slouží k hodnocení vlastní práce a k získávání zpětné vazby o tom, jak celý systém uvnitř školy funguje.

Oblasti (předmět) evaluace: naplňování cílů (záměrů) programu
kvalita podmínek vzdělávání
vzdělávací proces (průběh a výsledky vzdělávání).

1. Školní vzdělávací program. Soulad ŠVP PV – RVP PV.

V této oblasti se hodnotí naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP PV.

1.1 Evaluace podtémat integrovaných bloků	
Cíl:	<i>Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje:	- Záznamy do činnostního plánu, třídní knihy (TK) - Konzultace učitelek - Dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.2 Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	<i>Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení realizace daného integrovaného bloku , dále 1x ročně (červen) záznam v celoročním hodnocení
Nástroje:	- Záznamy do činnostního plánu - Záznam v celoročním hodnocení - Konzultace učitelek - Konzultace učitelka - rodič - Dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči, konzultace s odborníky (PPP)

1.3 Evaluace speciálních programů	
Cíl:	<i>Plnění záměrů speciálních programů, začlenění cílů do jednotlivých integrovaných bloků</i>

Časový rozvrh:	Vždy po ukončení realizace daného integrovaného bloku – průběh realizace, dále 1x ročně (červen) záznam v celoročním hodnocení – naplnění záměrů
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy do činnostního plánu - Záznam v celoročním hodnocení - Konzultace učitelek - Pedagogické porady
Kdo:	Pedagogické pracovnice

2. Podmínky vzdělávání

V této oblasti se hodnotí podmínky pro naplňování koncepčních záměrů ŠVP PV.

2.1 Evaluace věcných podmínek	
Cíl:	<i>Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP PV: budova, technický stav. Vybavení tříd, dětský nábytek. Pomůcky, hračky. Zahrada, zahradní náčiní. Výdejna stravy, vybavení.</i>
Časový rozvrh:	Pomůcky, hračky 1 x ročně (červen), ostatní 1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy z pedagogických a provozních porad - Záznamy z kontrolní činnosti - Monitoring - Rozhovory s rodiči, schůzky s rodiči - Dotazníky, hodnocení (v celoročním hodnocení) - Vlastní hodnocení
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti, ředitelka

2.2 Evaluace životosprávy	
Cíl:	<i>Zhodnotit podmínky v oblasti životosprávy dětí: strava a skladba jídelníčku, pitný režim, zajištění denního rytmu a řádu, dostatek pohybu dětí, respektování individuálních potřeb dětí</i>
Časový rozvrh:	1x ročně (červen)

Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy z pedagogických a provozních porad - Záznamy z kontrolní činnosti - Monitoring - Dotazníky, hodnocení (v celoročním hodnocení)
Kdo:	Pedagogické pracovnice, ředitelka

2.3 Evaluace psychosociálních podmínek

Cíl:	<i>Zhodnotit psychosociální podmínky školy: bezpečnost prostředí, respektování potřeb dětí, adaptace dětí, vyváženost osobní svobody a dodržování pravidel soužití, pedagogický styl učitelek</i>
Časový rozvrh:	1x ročně (červen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy z pedagogických a provozních porad - Záznamy z kontrolní činnosti - Monitoring - Dotazníky, hodnocení (v celoročním hodnocení)
Kdo:	Pedagogické pracovnice, ředitelka

2.4 Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl:	<i>Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP PV: pružnost denního řádu, vyváženost spontánních a řízených činností, organizace aktivit dětí, plánování vycházející z potřeb a zájmů dětí</i>
Časový rozvrh:	1x ročně (červen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring - Hospitace - Kontrolní činnost - Záznam v celoročním hodnocení - Dotazníky - Záznamy z pedagogických a provozních porad - Konzultace
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

--	--

2.5 Evaluace řízení mateřské školy	
Cíl:	<i>Zhodnotit řízení školy: vymezení povinností, pravomocí a úkolů, informační systém školy, podpora a motivace zaměstnanců, funkčnost plánování a využívání zpětné vazby, smysluplnost a funkčnost kontrolní a evaluační činnosti, spolupráce se zřizovatelem a jinými organizacemi v okolí školy</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrolní činnost – příloha Plán kontrolní činnosti ředitelky - Pedagogické a provozní porady - Vlastní hodnocení školy - Rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči - Hodnocení kontrolních orgánů (ČŠI) - Dotazníky - Fotodokumentace - Porady a schůzky s partnery
Kdo:	Všichni zaměstnanci, ředitelka

2.6 Evaluace personálního a pedagogického zajištění	
Cíl:	<i>Zhodnotit personální podmínky: kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů, efektivita personálního zabezpečení</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Dotazníky - Průběžné vzdělávání pedagogů - Podpora samostudia pedagogů - Kontrolní činnost - Hospitace - Pedagogické a provozní porady - Vlastní hodnocení školy
Kdo:	Ředitelka

2.7 Evaluace spoluúčasti rodičů	
Cíl:	<i>Zhodnotit spoluúčast rodičů na vzdělávání: vztahy mezi pedagogy a rodiči, účast rodičů ve vzdělávání, informování o dětech; vstřícnost, profesionalita a taktnost pedagogů</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči - Individuální konzultace s rodiči - Dotazníky - Porady, schůzky - Akce školy za účasti rodičů - Vlastní hodnocení školy
Kdo:	Ředitelka

3. Průběh vzdělávání a výsledky

Evaluace průběhu vzdělávání je zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání

3.1 Hodnocení průběhu vzdělávání	
Cíl:	<i>Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí a vzdělávací přínos pro děti</i>
Časový rozvrh:	Převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby, minimálně 2x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultace učitelek - Konzultace s rodiči - Konzultace s odborníky - Diagnostika dětských výtvarných prací - Cílené pozorování, monitoring - Zpětná vazba od dětí - Záznamy v třídních knihách - Záznamy do diagnostických a osobnostních listů, zejména na základě diagnostiky a pozorování - Vstupní diagnostika - Vedení portfolia
Kdo:	Pedagogické pracovnice

3.2 Hodnocení výsledků vzdělávání

Cíl:	<i>Hodnotit výsledky vzdělávání dětí</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultace učitelek - Konzultace s rodiči - Konzultace a odborníky - Diagnostika dětských výtvarných prací - Cílené pozorování, monitoring - Záznamy do diagnostických a osobnostních listů - Výstupní diagnostika
Kdo:	Pedagogické pracovnice

3.3 Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	
Cíl:	<i>Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP PV</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring - Záznamy do činnostního plánu, třídní knihy - Konzultace učitelek - Vzájemné hospitace - Hospitace, uplatňování poznatků z DVPP - Pedagogické porady - Autoevaluace pedagogických pracovnic - Sebehodnocení a hodnocení dětí
Kdo:	Pedagogické pracovnice